

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► B   **UREDBA (EU) št. 1305/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**
z dne 17. decembra 2013

o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005

(UL L 347, 20.12.2013, str. 487)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba (EU) št. 1310/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013	L 347	865	20.12.2013
► <u>M2</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) št. 994/2014 z dne 13. maja 2014	L 280	1	24.9.2014
► <u>M3</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1378/2014 z dne 17. oktobra 2014	L 367	16	23.12.2014
► <u>M4</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/791 z dne 27. aprila 2015	L 127	1	22.5.2015
► <u>M5</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/142 z dne 2. decembra 2015	L 28	8	4.2.2016
► <u>M6</u>	Uredba (EU) 2017/825 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017	L 129	1	19.5.2017
► <u>M7</u>	Uredba (EU) 2017/2393 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2017	L 350	15	29.12.2017
► <u>M8</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/162 z dne 23. novembra 2017	L 30	6	2.2.2018
► <u>M9</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/71 z dne 9. novembra 2018	L 16	1	18.1.2019
► <u>M10</u>	Uredba (EU) 2019/288 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. februarja 2019	L 53	14	22.2.2019

popravljen z:

- **C1**   Popravek, UL L 130, 19.5.2016, str. 1 (1305/2013)

UREDBA (EU) št. 1305/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005

NASLOV I

CILJI IN STRATEGIJA

POGLAVJE I

Predmet urejanja in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa splošna pravila, ki urejajo podporo Unije za razvoj podeželja, financirano iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1306/2013. Opredeljuje cilje, h katerim mora prispevati politika razvoja podeželja, in ustrezne prednostne naloge Unije za razvoj podeželja. Določa strateški okvir za politiko razvoja podeželja in opredeljuje ukrepe, ki se sprejmejo za izvajanje politike razvoja podeželja. Poleg tega določa pravila o programiranju, mrežnem povezovanju, upravljanju, spremljanju in vrednotenju na podlagi pristojnosti, deljenih med državami članicami in Komisijo, ter pravila, s katerimi se zagotovi usklajenost EKSRP z drugimi instrumenti Unije.

2. Ta uredba dopolnjuje določbe drugega dela Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov "program", "operacija", "upravičenec", "strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost", "javni izdatki", "MSP", "zaključena operacija", "ter "finančni instrumenti", kot so določeni v členu 2 in "manj razvite regije" ter "regije v prehodu" kot so določeni v členu 90(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

▼ B

Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "programiranje" pomeni večfazni proces organiziranja, odločanja in dodeljevanja finančnih sredstev, v sodelovanju s partnerji, ki je namenjen večletnemu izvajanju skupnih ukrepov Unije in držav članic, da se uresničujejo prednostne naloge Unije za razvoj podeželja;
- (b) "regija" pomeni teritorialno enoto, ki ustreza ravni 1 ali 2 nomenklature statističnih teritorialnih enot (ravni NUTS 1 in 2) v smislu Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (c) "ukrep" pomeni sklop operacij, ki prispevajo k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja;
- (d) "stopnja podpore" pomeni stopnjo javnega prispevka k operaciji;
- (e) "transakcijski stroški" pomeni dodatne stroške, ki so povezani z izpolnjevanjem obveznosti, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati izvajanju teh obveznosti ali vključiti v neposredno povrnjene stroške ali neposredno povrnjen izpad dohodka in ki se lahko izračunajo na podlagi standardnih stroškov;
- (f) "kmetijska površina" pomeni katero koli površino, ki se uporablja kot orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad, kot je opredeljeno v členu 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013
- (g) "ekonomske izgube" pomeni kakršne koli dodatne stroške, ki nastanejo kmetu zaradi izrednih ukrepov, ki jih kmet sprejme z namenom zmanjšati ponudbo na zadevnem trgu, ali kakršno koli znatno izgubo proizvodnje;
- (h) "slabe vremenske razmere" pomeni vremenske razmere, kot so slana, nevihte in toča, zmrzal, močan dež ali huda suša, ki se lahko primerjajo z naravno nesrečo;
- (i) "bolezni živali" pomeni bolezni, navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi Sveta 2009/470/ES ⁽²⁾;
- (j) "okoljska nesreča" pomeni specifično onesnaženje, kontaminacijo ali poslabšanje kakovosti okolja, ki je povezano s posebnim dogodkom in je geografsko omejeno, vendar ne zajema splošnih okoljskih tveganj, ki niso povezana s posebnim dogodkom, kot so podnebne spremembe ali onesnaženje zraka;
- (k) "naravna nesreča" pomeni naravni dogodek biotske ali abiotske vrste, ki povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1)

⁽²⁾ Odločba Sveta 2009/470/ES z dne 25. maja 2009 o odhodkih na področju veterine (UL L 155, 18.6.2009, str. 30).

▼ B

- (l) "katastrofični dogodek" pomeni nepredviden dogodek biotske ali abiotske vrste, ki je posledica človekove dejavnosti in povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;
- (m) "kratka dobavna veriga" pomeni dobavno verigo, ki vključuje omejeno število gospodarskih subjektov, zavezanih sodelovanju, lokalnemu gospodarskemu razvoju ter tesnim geografskim in socialnim odnosom med proizvajalci, predelovalci in potrošniki;

▼ M7

- (n) "mladi kmet" pomeni osebo, ki v času predložitve vloge ni stara več kot 40 let, ima ustrezno poklicno znanje in usposobljenost ter prvič vzpostavlja kmetijsko gospodarstvo kot nosilec tega gospodarstva; oseba lahko gospodarstvo vzpostavi sama ali skupaj z drugimi kmeti, ne glede na pravno obliko;

▼ B

- (o) "tematski cilji" pomeni tematske cilje, kot so opredeljeni v členu 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (p) "skupni strateški okvir" (SSO) pomeni skupni strateški okvir iz člena 10 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (q) "grozd" pomeni združenje neodvisnih podjetij, tudi novih podjetij, malih, srednjih in velikih podjetij, pa tudi svetovalnih organov in/ali raziskovalnih organizacij, ki je namenjeno pospeševanju gospodarske/inovativne dejavnosti s spodbujanjem intenzivnega sodelovanja, skupno uporabo objektov in naprav, izmenjavo znanja in izkušenj ter z učinkovitim prispevanjem k prenosu znanja, mrežnemu povezovanju in razširjanju informacij med podjetji, ki grozd sestavljajo;
- (r) "gozd" pomeni zemljišče, katerega površina presega 0,5 hektara, z drevesi, ki so višja od 5 metrov, in zastrtostjo, večjo od 10 odstotkov, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova in situ ter ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi ob upoštevanju odstavka 2;

▼ M7

- (s) "datum vzpostavitve" pomeni datum, na katerega vlagatelj začne ali zaključi dejanje(-a), povezano(-a) z vzpostavitvijo iz točke (n).

▼ B

2. Država članica ali regija lahko uporablja opredelitev gozda, ki ni tista iz točke (r) odstavka 1, ki je v skladu z veljavnim nacionalnim pravom ali sistemom za popis. Države članice ali regije takšno opredelitev navedejo v programu razvoja podeželja.

3. Da se zagotovi usklajen pristop pri obravnavi upravičencev in upošteva potreba po prilagoditvenem obdobju v zvezi z opredelitvijo mladega kmeta iz odstavka 1(u), se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 glede pogojev, pod katerimi se lahko pravna oseba šteje za "mladega kmeta", in za določitev prehodnega obdobja za pridobitev poklicnega znanja.

POGLAVJE II

Poslanstvo, cilji in prednostne naloge

Člen 3

Poslanstvo

EKSRP prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020, tako da spodbuja trajnostni razvoj podeželja po vsej Uniji z dopolnjevanjem ostalih instrumentov SKP, kohezijske politike in skupne ribiške politike. Prispeva k razvoju kmetijskega sektorja Unije, ki je prostorsko in okoljsko bolj uravnotežen, podnebju prijazen in na podnebne spremembe odporen, ter konkurenčen in inovativen. Prispeva tudi k razvoju podeželskih območij.

Člen 4

Cilji

Znotraj skupnega okvira SKP prispeva podpora za razvoj podeželja, tudi za dejavnosti v živilskem, neživilskem in gozdarskem sektorju, k doseganju naslednjih ciljev:

- (a) pospeševanja konkurenčnosti kmetijstva;
- (b) zagotavljanja trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in podnebnih ukrepov;
- (c) doseganja uravnoteženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest.

Člen 5

Prednostne naloge Unije za razvoj podeželja

Cilji razvoja podeželja, ki prispevajo k uresničevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, se zasleduje prek naslednjih šestih prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, ki ponašajo ustrezne tematske cilje SSO:

- (1) pospeševanje prenosa znanja ter inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih s poudarkom na naslednjih področjih:
  - (a) spodbujanju inovacij, sodelovanja in razvoja baze znanja na podeželskih območjih,
  - (b) krepitevi povezav med kmetijstvom, proizvodnjo hrane in gozdarstvom ter raziskavami in inovacijami, tudi zaradi boljšega okoljskega upravljanja in okoljske učinkovitosti, ter
  - (c) krepitevi vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju;

▼ B

- (2) krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov s poudarkom na naslednjih področjih:
  - (a) izboljšanju ekonomske uspešnosti vseh kmetij ter zagotavljanju lažjega prestrukturiranja in posodabljanja kmetij, zlasti z namenom povečanja njihove udeležbe na trgu in tržne usmerjenosti ter kmetijske diverzifikacije, in
  - (b) zagotavljanju lažjega začetka opravljanja kmetijske dejavnosti ustrezno usposobljenim kmetom, zlasti pa generacijske pomladitve;
- (3) spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobiti živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu s poudarkom na naslednjih področjih:
  - (a) izboljšanju konkurenčnosti primarnih proizvajalcev z njihovo boljšo vključitvijo v agroživilsko verigo prek shem kakovosti, dodajanja vrednosti kmetijskim proizvodom, pa tudi promociji na lokalnih trgih in v kratkih dobavnih verigah, skupinah in organizacijah proizvajalcev in medpanožnih organizacijah, ter
  - (b) podpori preprečevanju in obvladovanju tveganja na kmetijah;
- (4) obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom, s poudarkom na naslednjih področjih:
  - (a) obnovi, ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti vključno z območji Natura 2000 in območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami ter kmetovanja visoke naravne vrednosti in stanja krajin v Evropi,
  - (b) izboljšanju upravljanja voda, vključno z ravnanjem z gnojili in pesticidi, ter
  - (c) preprečevanju erozije tal in izboljšanju upravljanja tal;
- (5) spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje prehoda v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe, s poudarkom na naslednjih področjih:
  - (a) povečanju učinkovite rabe vode v kmetijstvu,
  - (b) povečanju učinkovite rabe energije v kmetijstvu in pri predelavi hrane,
  - (c) olajšanju dobave in uporabe obnovljivih virov energije, stranskih proizvodov, odpadkov in ostankov ter drugih neživilskih surovin za namene biogospodarstva,
  - (d) zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in amoniaka v kmetijstvu ter
  - (e) spodbujanju shranjevanja in sekvenciranja ogljika v kmetijstvu in gozdarstvu;

▼ B

- (6) spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij s poudarkom na naslednjih področjih:
- (a) spodbujanju diverzifikacije, ustanavljanju in razvoju malih podjetij in ustvarjanju novih delovnih mest,
  - (b) pospeševanju lokalnega razvoja podeželskih območij ter
  - (c) spodbujanju dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti.

Vse navedene prednostne naloge prispevajo k doseganju horizontalnih ciljev, povezanih z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. V programe ni treba vključiti vseh šestih prednostnih nalog, če je to utemeljeno na podlagi analize stanja, kar zadeva prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti (analiza SWOT), in predhodnega vrednotenja. V posameznem programu so vključene vsaj štiri prednostne naloge. Kadar država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, so lahko v nacionalnem programu vključene manj kot štiri prednostne naloge.

V programih so lahko vključena druga prednostna področja zaradi izpolnjevanja ene od prednostnih nalog, če je to upravičeno in merljivo.

NASLOV II

PROGRAMIRANJE*POGLAVJE I****Vsebina programiranja****Člen 6***Programi razvoja podeželja**

1. EKSRP v državah članicah deluje na podlagi programov razvoja podeželja. V okviru teh programov se strategija za izpolnjevanje prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja izvaja s sklopom ukrepov iz naslova III. Za doseg ciljev razvoja podeželja, ki se zasledujejo prek prednostnih nalog Unije, se zaprosi za podporo iz EKSRP.

2. Država članica lahko predloži en program za svoje celotno ozemlje ali več regionalnih programov. V ustrezno utemeljenih primerih lahko predloži nacionalni program in več regionalnih programov. Če država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, se ukrepi in/ali vrste operacij programirajo na nacionalni ali regionalni ravni, hkrati pa se zagotovi usklajenost med strategijami iz nacionalnega programa in regionalnih programov.

▼B

3. Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev v skladu s členom 10(2) predložijo tudi nacionalni okvir s skupnimi elementi za te programe brez ločene dodelitve proračunskih sredstev.

V nacionalne okvire držav članic z regionalnimi programi je lahko vključena tudi preglednica, ki po posameznih regijah in letih povzema celotni prispevek EKSRP za zadevno državo članico za celotno programsko obdobje.

*Člen 7***Tematski podprogrami**

1. Države članice lahko v svoje programe razvoja podeželja vključijo tematske podprograme, ki obravnavajo specifične potrebe, s čimer prispevajo k uresničevanju prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Takšni tematski podprogrami se lahko med drugim nanašajo na:

- (a) mlade kmete;
- (b) majhne kmetije iz tretjega pododstavka člena 19(2);
- (c) gorska območja iz člena 32(2);
- (d) kratke dobavne verige;
- (e) ženske na podeželskih območjih;
- (f) blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotsko raznovrstnost.

Okvirni seznam ukrepov in vrst operacij, posebno pomembnih za posamezen tematski podprogram, je v Prilogi IV.

2. Tematski podprogrami lahko obravnavajo tudi specifične potrebe v zvezi s prestrukturiranjem kmetijskih sektorjev, ki znatno vplivajo na razvoj specifičnega podeželskega območja.

3. Pri operacijah, ki se podpirajo v okviru tematskih podprogramov v zvezi z majhnimi kmetijami, kratkimi dobavnimi verigami, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter biotsko raznovrstnostjo, se lahko stopnje podpore iz Priloge II zvišajo za dodatnih 10 odstotnih točk. V primeru mladih kmetov in gorskih območij se lahko najvišje stopnje podpore zvišajo v skladu s Prilogo II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %.

*Člen 8***Vsebina programov razvoja podeželja**

1. Poleg elementov iz člena 27 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vsak program razvoja podeželja vsebuje:

- (a) predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013

▼B

- (b) SWOT analizo stanja in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati na geografskem območju, zajetem v programu.

Analiza temelji na prednostnih nalogah Unije za razvoj podeželja. V okviru slednjih se ocenijo specifične potrebe v zvezi z okoljem, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter inovacijami, da se tako opredelijo ustrezni odzivi na ravni prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja na teh treh področjih;

- (c) opis strategije, iz katerega je razvidno, da:
- (i) so na podlagi skupnih kazalnikov iz člena 69 in po potrebi posebnih kazalnikov za posamezen program določeni ustrezni cilji za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
  - (ii) so na podlagi premišljene intervencijske logike, podprte s predhodnim vrednotenjem iz točke (a) in analizo iz točke (b), izbrane ustrezne kombinacije ukrepov za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
  - (iii) je dodelitev finančnih sredstev za ukrepe iz programa upravičena in ustrezna za doseg zastavljenih ciljev;
  - (iv) se prek ustrezno oblikovanih kombinacij ukrepov ali tematskih podprogramov upoštevajo in konkretno obravnavajo specifične potrebe, povezane s posebnimi pogoji na regionalni ali podregionalni ravni;
  - (v) je v program vključen ustrezen pristop k inovacijam zaradi uresničevanja prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključno z EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, k okolju, vključno s specifičnimi potrebami območij Natura 2000, ter k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje;
  - (vi) so bili sprejeti ukrepi za zagotovitev, da je na voljo dovolj možnosti za svetovanje glede regulativnih zahtev in ukrepov, povezanih z inovacijami;
- (d) za vsako predhodno pogojenost, določeno v skladu s členom 19 in za vsako splošno predhodno pogojenost, določeno v skladu z delom 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 ter v skladu s Prilogo V k tej uredbi, oceno tega, katera od predhodnih pogojenosti se uporablja za program ter katere od njih so izpolnjene na dan predložitve Sporazuma o partnerstvu in programa. Kadar predhodne pogojenosti, ki se uporabljajo, niso izpolnjene, program vsebuje opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti, pristojne organe in časovni okvir za takšne ukrepe v skladu s povzetkom, predloženim v Sporazumu o partnerstvu;
- (e) opis okvira uspešnosti, vzpostavljenega za namene člena 21 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (f) opis vsakega od izbranih ukrepov;

▼ B

- (g) načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Države članice zagotovijo zadostna sredstva za izpolnitev potreb, ki so bile opredeljene, ter zagotovitev ustreznega spremljanja in vrednotenja;
- (h) finančni načrt, ki zajema:
  - (i) preglednico, v kateri je v skladu s členom 58(4) določen skupni prispevek EKSRP, ki je načrtovan za vsako leto. Po potrebi se v tej preglednici v okviru skupnega prispevka EKSRP ločeno prikažejo odobrena proračunska sredstva, namenjena manj razvitim regijam, in sredstva, prenesena v EKSRP na podlagi člena 7(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013. Načrtovani letni prispevek EKSRP je skladen z večletnim finančnim okvirom;

▼ M7

- (ii) preglednico, v kateri sta za vsak ukrep, za vsako vrsto operacije, za katero velja posebna stopnja prispevka EKSRP, za vrsto operacije iz člena 37(1) in člena 39a in za tehnično pomoč določena celoten načrtovani prispevek Unije in veljavna stopnja prispevka EKSRP. Če je ustrezno, se v tej preglednici ločeno prikaže stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije in za druge regije;

▼ B

- (i) načrt kazalnikov, ki je razčlenjen na prednostna področja in ga sestavljajo cilji iz točke (i) člena 8(1)(c) ter načrtovani učinki in načrtovani izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje;
- (j) po potrebi preglednico o dodatnem nacionalnem financiranju za posamezen ukrep v skladu s členom 82;
- (k) po potrebi, seznam shem pomoči, ki spadajo v člen 81(1) in so namenjene izvajanju programov;
- (l) podatke o dopolnjevanju z ukrepi, ki se financirajo iz ostalih instrumentov skupne kmetijske politike ter iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI);
- (m) ureditve za izvajanje programa, ki vključujejo:
  - (i) določitev vseh organov iz člena 65(2) s strani države članice ter kratek informativni opis upravljalvske in nadzorne strukture za vsakega izmed njih;
  - (ii) opis postopkov za spremljanje in vrednotenje ter sestavo odbora za spremljanje;
  - (iii) določbe za zagotavljanje obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje iz člena 54;
  - (iv) opis pristopa, s katerim se določijo načela v zvezi z oblikovanjem meril za izbor operacij in strategij lokalnega razvoja ter pri katerem so upoštevani zadevni cilji; v tej zvezi lahko države članice določijo, da se dá prednost MSP, povezanim s kmetijskim in gozdarskim sektorjem;

▼B

- (v) v zvezi z lokalnim razvojem, če je to ustrezno, opis mehanizmov za zagotavljanje skladnosti med dejavnostmi, predvidenimi v okviru strategij lokalnega razvoja, ukrepom sodelovanja iz člena 35 ter ukrepom osnovnih storitev in obnove vasi na podeželskih območjih iz člena 20, vključno s povezavami med mestom in podeželjem;
  - (n) ukrepe, sprejete za vključevanje partnerjev iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter povzetek izida posvetovanja s partnerji;
  - (o) po potrebi, strukturo nacionalne mreže za podeželje iz člena 54(3) ter določbe za njeno upravljanje, na katerih bi temeljili njeni letni akcijski načrti.
2. Če so v program razvoja podeželja vključeni tematski podprogrami, vsak podprogram vključuje:
- (a) posebno analizo stanja, ki temelji na SWOT metodologiji, in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati v okviru podprograma;
  - (b) specifične cilje na ravni podprograma in izbor ukrepov na podlagi natančne opredelitve intervencijske logike podprograma, vključno z oceno pričakovanega prispevka ukrepov, izbranih za doseganje ciljev;
  - (c) ločen poseben načrt kazalnikov z načrtovanimi učinki in načrtovanimi izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za predstavitev elementov, opisanih v odstavkih 1 in 2, v programih razvoja podeželja in pravila za vsebino nacionalnih okvirov iz člena 6(3). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

*POGLAVJE II**Priprava, odobritev in sprememba programov razvoja podeželja**Člen 9***Predhodne pogojenosti**

Poleg splošnih predhodnih pogojenosti iz dela 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 se za programiranje EKSRP uporabljajo predhodne pogojenosti iz Priloge V k tej uredbi, če so ustrezne in uporabne za specifične cilje, zastavljene v okviru prednostnih nalog programa.

▼B*Člen 10***Odobritev programov razvoja podeželja**

1. Države članice za vsak program razvoja podeželja Komisiji predložijo predlog, ki vsebuje informacije iz člena 8.
2. Komisija vsak program razvoja podeželja odobri z izvedbenim aktom.

*Člen 11***Sprememba programov razvoja podeželja**

Zahteve držav članic za spremembo programov se odobrijo v skladu z naslednjimi postopki:

- (a) Komisija z izvedbenimi akti odloči o zahtevah za spremembo programov, ki se nanašajo na:
  - (i) spremembo strategije programa z več kot 50-odstotno spremembo katerega koli količinsko opredeljenega cilja, povezanega s prednostnim področjem;
  - (ii) spremembo stopnje prispevka EKSRP za enega ali več ukrepov;
  - (iii) spremembo skupnega prispevka Unije ali njegove letne porazdelitve na ravni programa;
- (b) Komisija z izvedbenimi akti odobri zahteve za spremembo programa v vseh drugih primerih. Ti vključujejo zlasti:
  - (i) uvedbo ali umik ukrepov ali vrst operacij;
  - (ii) spremembe opisa ukrepov, vključno s spremembami pogojev za upravičenost;
  - (iii) prenos sredstev med ukrepi, ki se izvajajo z različnimi stopnjami prispevka EKSRP.

Vendar se za namene točk (b) (i) in (ii) ter (b)(iii), kadar prenos sredstev zadeva manj kot 20 % sredstev, dodeljenih za ukrep, in manj kot 5 % skupnega prispevka EKSRP za program, šteje, da je odobritev podana, če Komisija ne sprejme odločitve glede zahteve v 42 delovnih dneh od njenega prejema. Ta rok ne vključuje obdobja, ki se začne na dan po datumu, ko je Komisija poslala svoje pripombe državi članici, in se izteče na dan, ko država članica odgovori na pripombe.

- (c) Odobritev Komisije ni potrebna za redakcijsko-tehnične popravke, ki ne vplivajo na izvajanje politike in ukrepov. Države članice Komisijo obvestijo o teh spremembah.

Člen 12

Pravila o postopkih in časovnem razporedu

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o postopkih in časovnem razporedu za:

- (a) odobritev programov razvoja podeželja in nacionalnih okvirov;
- (b) predložitev in odobritev predlogov za spremembe programov razvoja podeželja in predlogov za spremembe nacionalnih okvirov, vključno z začetkom njihove veljavnosti in pogostostjo predložitev teh predlogov v programskem obdobju.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV III

PODPORA ZA RAZVOJ PODEŽELJA

POGLAVJE I

Ukrepi

Člen 13

Ukrepi

Vsak ukrep za razvoj podeželja se programira tako, da izrecno prispeva k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Okvirni seznam ukrepov, ki so posebno pomembni z vidika prednostnih nalog Unije, je v Prilogi VI.

Člen 14

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj, demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja. Dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj lahko vključujejo tečaje usposabljanja, delavnice in inštruiranje.

Podpora lahko zajema tudi kratkoročne izmenjave za upravljanje kmetij in gozdov ter obiske kmetij in gozdov.

2. Podpora v okviru tega ukrepa je namenjena osebam, dejavnim v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju, upravljavcem zemljišč in drugim gospodarskim subjektom, ki so MSP in delujejo na podeželskih območjih.

Subjekt, ki zagotovi usposabljanje ali izvaja druge dejavnosti prenosa znanja in informiranja, je upravičen do podpore.

3. Podpora v okviru tega ukrepa ne vključuje tečajev ali usposabljanja, ki so del običajnih izobraževalnih programov ali sistemov na srednješolski ali višjih ravneh.

▼ B

Subjekti, ki izvajajo dejavnosti prenosa znanja in informiranja, so ustrezno usposobljeni v obliki osebj, ki je kvalificirano in se redno usposablja za opravljanje te naloge.

▼ M7

4. Stroški, ki so upravičeni v okviru tega ukrepa, so stroški organizacije in izvajanja dejavnosti prenosa znanja ali informiranja. Infrastruktura, nameščena zaradi demonstracije, se sme uporabljati po zaključku operacije. Pri demonstracijskih projektih se lahko s podporo krijejo tudi ustrezni investicijski stroški. Stroški, upravičeni do podpore, so tudi stroški potovanja, nastanitve in dnevnic udeležencev ter stroški nadomeščanja kmetov. Vsi stroški, opredeljeni v tem odstavku, se plačajo upravičencu.

▼ B

5. Za zagotovitev, da so programi kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiski jasno ločeni od podobnih ukrepov v okviru drugih programov Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s trajanjem in vsebino programov kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiskov kmetij in gozdov.

6. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o načinih plačila stroškov udeležencev, tudi z uporabo kuponov ali drugih podobnih oblik.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

*Člen 15***Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah**

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za:

(a) pomoč kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, gozdnim posestnikom, drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter zmanjšanje negativnega vpliva njihovega kmetijskega gospodarstva, podjetja in/ali naložbe na podnebje in povečanje odpornosti teh gospodarstev, podjetij in/ali naložb na podnebne spremembe;

(b) spodbujanje vzpostavljanja služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje, vključno s sistemom kmetijskega svetovanja iz členov od 12 do 14 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) spodbujanje usposabljanja svetovalcev.

▼ M7

2. Do podpore v skladu s točkama (a) in (c) odstavka 1 je upravičen bodisi subjekt, ki zagotavlja svetovanje ali usposabljanje, bodisi organ upravljanja. Kadar je do te podpore upravičen organ upravljanja, je za izbiro subjekta, ki zagotavlja svetovanje ali usposabljanje, zadolžen organ, ki je funkcionalno neodvisen od organa upravljanja. Podpora na podlagi točke (b) odstavka 1 se odobri organu ali subjektu, ki je izbran za vzpostavitev službe za pomoč pri upravljanju kmetij, službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ali službe za kmetijsko ali gozdarsko svetovanje.

▼M7

3. Organi ali subjekti, izbrani za zagotavljanje svetovanja, imajo ustrezne vire v obliki osebja, ki se redno usposablja in je kvalificirano, izkušnje s svetovanjem in zanesljivost na področjih, v zvezi s katerimi svetujejo. Subjekti, ki zagotavljajo svetovanje v okviru tega ukrepa, so izbrani na podlagi izbirnega postopka, ki je odprt za javne in zasebne subjekte. Ta izbirni postopek je objektivni in zagotavlja izločitev kandidatov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

▼B

Službe za svetovanje pri svetovanju upoštevajo obveznosti glede nerazkritja iz člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

▼M7

3a. Za namene tega člena države članice v skladu s členom 65(1) izvajajo vse preglede na ravni subjekta, ki zagotavlja svetovanje ali usposabljanje.

▼B

4. Svetovanje posameznim kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, in drugim upravljavcem zemljišč je povezano z vsaj eno prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja in obsega vsaj enega od naslednjih elementov:

- (a) obveznosti na ravni kmetij, ki izhajajo iz ene ali več predpisanih zahtev ravnanja in/ali standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013;
- (b) po potrebi, kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot so določene v poglavju 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter vzdrževanje kmetijske površine iz točke (c) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (c) ukrepe na ravni kmetij, določene v programih razvoja podeželja, katerih cilji so posodobitev kmetij, krepitev konkurenčnosti, sektorsko povezovanje, inovacije, tržna usmerjenost in spodbujanje podjetništva;
- (d) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 11(3) okvirne direktive o vodah;
- (e) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009, zlasti skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz člena 14 Direktive 2009/128/ES, ali
- (f) če je ustrezno, standarde varstva pri delu ali standarde varstva, povezane s kmetijo;
- (g) posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo.

►C1 Svetovanje lahko zajema tudi druga vprašanja, zlasti informacije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo ter varstvom voda, kot je določeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1306/2013, ali vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo kmetijskega gospodarstva, vključno z vidiki konkurenčnosti. ◀ To lahko vključuje svetovanje za razvoj kratkih dobavnih verig, ekološko kmetovanje in zdravstvene vidike živinoreje.

▼B

5. Svetovanje gozdnim posestnikom zajema vsaj zadevne obveznosti v skladu z direktivami 92/43/EGS, 2009/147/ES in okvirno direktivo o vodah. Zajema lahko tudi vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo gozdne posesti.
6. Svetovanje MSP lahko zajema vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo podjetja.
7. Kadar je to ustrezno utemeljeno in primerno, se lahko svetovanje deloma zagotavlja skupinsko, ob upoštevanju položaja posameznega uporabnika svetovalnih storitev.
8. Podpora iz točk (a) in (c) odstavka 1 ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II. Podpora iz odstavka 1(b) se postopno znižuje in se izplačuje največ pet let od vzpostavitve.

*Člen 16***Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila****▼M7**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema novo sodelovanje kmetov in skupin kmetov oziroma sodelovanje kmetov ali skupin kmetov v predhodnih petih letih v:

▼B

- (a) shemah kakovosti, vzpostavljenih na podlagi naslednjih uredb in določb:
  - (i) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
  - (ii) Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 ⁽²⁾;
  - (iii) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾;
  - (iv) Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 ⁽⁴⁾;
  - (v) oddelka 2 poglavja I naslova II dela II Uredbe Sveta (EU) št. 1308/2013 kar zadeva vino;
- (b) shemah kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij, za kmetijske proizvode, bombaž ali živila, za katere države članice priznavajo, da izpolnjujejo naslednja merila:
  - (i) posebnost končnega proizvoda, proizvedenega v skladu s takšnimi shemami, izhaja iz jasnih obveznosti glede zagotovitve:
    - posebnih lastnosti proizvoda,

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89.

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 1601/91 z dne 10. junija 1991 o določitvi splošnih pravil za opredelitev, opis in predstavitev aromatiziranih vin, aromatiziranih pijač na osnovi vina in aromatiziranih mešanih pijač iz vinskih proizvodov (UL L 149, 14.6.1991, str. 1).

▼ B

- posebnih načinov kmetovanja ali proizvodnje ali
  - kakovosti končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za trženje proizvodov glede varovanja zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrobiti živali ali varstva okolja;
- (ii) sheme so dostopne vsem proizvajalcem;
- (iii) shema vključuje obvezujoče specifikacije proizvodov, katerih upoštevanje preverjajo javni organi ali neodvisni kontrolni organ;
- (iv) shema je pregledna in zagotavlja popolno sledljivost proizvodov, ali
- (c) prostovoljnih shemah certificiranja kmetijskih proizvodov, za katere države članice priznavajo, da so v skladu s smernicami Unije o najboljših praksah za delovanje prostovoljnih shem certificiranja za kmetijske proizvode in živila.

▼ M7

2. Podpora v okviru tega ukrepa lahko vključuje tudi stroške dejavnosti informiranja in promocije, ki jih skupine proizvajalcev izvajajo v zvezi s proizvodi, ki v okviru sheme kakovosti prejemajo podporo v skladu z odstavkom 1 tega člena. Z odstopanjem od člena 70(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se te dejavnosti lahko izvajajo samo na notranjem trgu.

3. Podpora iz odstavka 1 se odobri za največ pet let v obliki letnega spodbujevalnega plačila, katerega višina se določi glede na višino stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v podprtih shemah.

V primeru prvega sodelovanja pred predložitvijo vloge za podporo v skladu z odstavkom 1 se to petletno obdobje zmanjša za toliko let, kolikor jih je preteklo od prvega sodelovanja v shemi kakovosti do predložitve vloge za podporo.

V tem odstavku „stalni stroški“ pomenijo stroške, ki nastanejo zaradi vključitve v podprto shemo kakovosti, in letni prispevek za sodelovanje v tej shemi, po potrebi pa tudi izdatke za preglede, potrebne za preverjanje skladnosti s specifikacijami sheme.

V tem členu „kmet“ pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici.

▼ B

4. Podpora ne presega najvišjega zneska stopnje podpore iz Priloge II.

5. Da se upošteva novo pravo Unije, ki lahko vpliva na podporo v okviru tega ukrepa, ter da se zagotovi skladnost z drugimi instrumenti Unije za spodbujanje kmetijskih ukrepov in preprečili izkrivljanje konkurence, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s posebnimi shemami Unije iz točke (a) odstavka 1 in, lastnostmi skupin proizvajalcev in vrst ukrepov, ki lahko prejmejo podporo iz odstavka 2, določitev pogojev za preprečitev diskriminacije glede nekaterih proizvodov in določitev pogojev, na podlagi katerih se blagovne znamke izvzamejo iz podpore.

▼B*Člen 17***Naložbe v osnovna sredstva**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema naložbe v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki:

(a) izboljšajo splošno učinkovitost in trajnost kmetijskega gospodarstva;

▼M7

(b) zadevajo predelavo, trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov iz Priloge I k PDEU ali bombaža, razen ribiških proizvodov; rezultat proizvodnega procesa je lahko proizvod, ki ni zajet v navedeni prilogi; če se podpora zagotovi v obliki finančnih instrumentov, je vložek lahko tudi proizvod, ki ni zajet v navedeni prilogi, pod pogojem, da naložba prispeva k eni ali več prednostnim nalogam Unije za razvoj podeželja;

▼B

(c) zadevajo infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, vključno z dostopom do kmetijskih in gozdnih zemljišč, komasacijami in izboljšanjem zemljišč ter oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo, ali

(d) so neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih- -podnebnih ciljev iz te uredbe, vključno s stanjem ohranjenosti biotske raznovrstnosti vrst in habitatov ter povečevanjem javne uporabnosti območij Natura 2000 ali drugih sistemov visoke naravne vrednosti, ki se opredelijo v programu.

2. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se odobri kmetom ali skupinam kmetov.

V primeru naložb za podporo prestrukturiranja kmetij države članice podporo ciljno usmerjajo v kmetije v skladu z analizo SWOT, izvedeno v povezavi s prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja "krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov".

3. Podpora iz točk (a) in (b) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge I. Navedene najvišje stopnje podpore se lahko v skladu s stopnjami podpore iz Priloge I zvišajo za mlade kmete, za kolektivne naložbe, vključno s tistimi, ki so povezane z združevanjem organizacij proizvajalcev, in za integrirane projekte, ki vključujejo podporo v okviru več kot enega ukrepa, za naložbe na območjih z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32, za naložbe, povezane z operacijami iz členov 28 in 29, ter za operacije, ki prejemajo podporo v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti v skladu s stopnjami podpore iz Priloge II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne sme presegati 90 %.

▼ B

4. Za podporo iz točk (c) in (d) odstavka 1 veljajo stopnje podpore iz Priloge II.

▼ M7

5. Podpora se lahko odobri mladim kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo kot nosilci gospodarstva, za naložbe za izpolnjevanje standardov Unije, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu. Takšna podpora se lahko zagotavlja največ 24 mesecev od datuma vzpostavitve, kot je določen v programu razvoja podeželja, ali do izvedbe dejanj, opredeljenih v poslovnem načrtu iz člena 19(4).

▼ B

6. Kadar pravo Unije kmetom nalaga nove zahteve, se lahko podpora odobri za naložbe za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami, in sicer za največ 12 mesecev od datuma, ko postanejo obvezne za kmetijsko gospodarstvo.

Člen 18

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

- (a) naložbe v preventivne ukrepe, katerih cilj je zmanjšati posledice verjetnih naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov;
- (b) naložbe za obnovo kmetijskega zemljišča in potenciala kmetijske proizvodnje, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov.

2. Podpora se odobri kmetom ali skupinam kmetov. Odobri se lahko tudi javnim subjektom, če je ugotovljena povezava med naložbami takšnih subjektov in potencialom kmetijske proizvodnje.

3. Za podporo iz točke (b) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo Sveta 2000/29/ES ⁽¹⁾ za odpravo ali zajezev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 30 % zadevnega potenciala kmetijske proizvodnje.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče ali katastrofične dogodka.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

▼B

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

*Člen 19***Razvoj kmetij in podjetij**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) pomoč za zagon dejavnosti za:

(i) mlade kmete;

(ii) nekmetijske dejavnosti na podeželskih območjih in

(iii) razvoj majhnih kmetij;

(b) naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti;

(c) letna ali enkratna plačila kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema za male kmete) in ki trajno prenesejo svoje kmetijsko gospodarstvo na drugega kmeta.

2. Podpora iz točke (a)(i) odstavka 1 se odobri mladim kmetom.

Podpora iz točke (a)(ii) odstavka 1 se odobri kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva za diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti, mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih.

Podpora iz točke (a)(iii) odstavka 1 se odobri majhnim kmetijam, kot jih opredelijo države članice.

Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih in kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva.

Podpora iz točke (c) odstavka 1 se odobri kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete in ki so v času predložitve svoje vloge za podporo upravičeni že najmanj eno leto in se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice trajno prenesli na drugega kmeta. Podpora se izplačuje od dne prenosa do 31. decembra 2020 ali izračuna glede na to obdobje in izplača kot enkratno plačilo.

3. Vsaka fizična ali pravna oseba ali skupina fizičnih ali pravnih oseb se lahko, ne glede na pravni status skupine ali njenih članov v skladu z nacionalnim pravom, šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, razen delavcev na kmetiji. Kadar se pravna oseba ali skupina pravnih oseb šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, mora ta član v času vložitve vloge za podporo opravljati kmetijsko dejavnost na kmetiji.

▼M7

4. Vloga za podporo iz točke (a)(i) odstavka 1 se predloži najpozneje 24 mesecev po datumu vzpostavitve.

▼M7

Pogoj za podporo iz točke (a) odstavka 1 je predložitev poslovnega načrta. Izvajanje poslovnega načrta se začne najpozneje v devetih mesecih od datuma odločitve o odobritvi pomoči. Obdobje trajanja poslovnega načrta je največ pet let.

Poslovni načrt določa, da mora mladi kmet izpolnjevati člen 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici, v 18 mesecih od datuma odločitve o odobritvi pomoči.

Države članice dejanje(-a) iz točke (s) člena 2(1) opredelijo v programih razvoja podeželja.

Države članice določijo zgornji in spodnji prag na upravičenca ali kmetijsko gospodarstvo za omogočanje dostopa do podpore iz točk (a)(i) in (a)(iii) odstavka 1. Spodnji prag za podporo iz točke (a)(i) odstavka 1 je višji od zgornjega praga za podporo iz točke (a)(iii) odstavka 1. Podpora je omejena na kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo opredelitvi pojma mikro- in malih podjetij.

4a. Z odstopanjem od člena 37(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se lahko podpora iz točke (a)(i) odstavka 1 tega člena zagotovi tudi v obliki finančnih instrumentov ali kot kombinacija nepovratnih sredstev in finančnih instrumentov.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se izplača v najmanj dveh obrokih. Obroki se lahko postopno znižujejo. Pogoj za izplačilo zadnjega obroka na podlagi točk (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1 je pravilno izvajanje poslovnega načrta.

▼B

6. Najvišji znesek podpore iz točke (a) odstavka 1 je določen v Prilogi I. Države članice določijo znesek podpore iz točk (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1, pri čemer upoštevajo tudi družbeno-gospodarske razmere na območju, zajetem v programu.

7. Podpora iz točke (c) odstavka 1 je enaka 120 % letnega plačila, do prejema katerega je upravičenec upravičen na podlagi sheme za male kmete.

8. Da bi zagotovili smotno in učinkovito uporabo sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 za določitev minimalne vsebine poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz odstavka 4 tega člena.

*Člen 20***Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema zlasti:

(a) pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev ter načrtov za varstvo in upravljanje območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti;

▼B

- (b) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev vseh vrst male infrastrukture, vključno z naložbami v obnovljive vire energije in v varčevanje z energijo;
- (c) širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo;
- (d) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev lokalnih osnovnih storitev za podeželsko prebivalstvo, vključno z dejavnostmi za prosti čas in kulturnimi dejavnostmi, in z njimi povezano infrastrukturo;
- (e) naložbe v rekreacijsko infrastrukturo za javno uporabo, turistične informacije in malo turistično infrastrukturo;
- (f) študije in naložbe, povezane z ohranjanjem, obnovo in izboljšanjem kulturne in naravne dediščine vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo, vključno s povezanimi družbeno-gospodarskimi vidiki, ter dejavnosti okoljskega ozaveščanja;
- (g) naložbe, namenjene selitvi dejavnosti in spremembi namembnosti zgradb ali drugih objektov, ki so v podeželskih naseljih ali blizu njih, da se izboljša kakovost življenja ali poveča okoljska učinkovitost naselja.

2. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva le malo infrastrukturo, kot jo posamezna država članica opredeli v programu. Vendar so lahko v programih razvoja podeželja določena posebna odstopanja od tega pravila za naložbe v širokopasovnost in obnovljive vire energije. V tem primeru se določijo jasna merila za zagotovitev dopolnjevanja s podporo v okviru drugih instrumentov Unije.

3. Naložbe iz odstavka 1 so upravičene do podpore, če se zadevne operacije izvajajo v skladu z načrti za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev, če takšni načrti obstajajo, pri čemer so skladne z vsemi ustreznimi lokalnimi strategijami razvoja.

▼M7

4. Odstavka 2 in 3 se ne uporabljata, če se podpora zagotovi v obliki finančnih instrumentov.

▼B*Člen 21***Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva:

- (a) pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč;
- (b) vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov;

▼B

- (c) preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, vključno z napadi škodljivcev in izbruhi bolezni, ter s podnebjem povezanih nevarnosti;
- (d) naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov ter njihovega potenciala za blažitev podnebnih sprememb;
- (e) naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov.

▼C1

2. Omejitve glede lastništva gozdov iz členov od 22 do 26 ne veljajo za tropske ali subtropske gozdove in za gozdnata območja na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter francoskih najbolj oddaljenih regij.

▼B

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

*Člen 22***Pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč**

1. Podpora iz točke (a) člena 21(1) se odobri javnim in zasebnim posestnikom zemljišč in njihovim združenjem ter zajema stroške vzpostavitve in letno premijo na hektar, namenjeno kritju stroškov izpada dohodka iz kmetijske dejavnosti in vzdrževanja, vključno z zgodnjimi in poznimi čiščenji, za največ dvanajst let. V primeru zemljišč v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšno zemljišče upravlja, zasebni organ ali občina.

S podporo za pogozdovanje zemljišč v javni lasti ali za hitro rastoča drevesa se krijejo le stroški vzpostavitve.

2. Do podpore so upravičena kmetijska in nekmetijska zemljišča. Posajene rastlinske vrste so prilagojene okoljskim in podnebnim razmeram na območju ter ustrezajo minimalnim okoljskim zahtevam. Podpora se ne dodeli za sajenje hitro rastočih panjevcev, božičnih dreves ali hitro rastočih dreves za proizvodnjo energije. Na območjih, na katerih je pogozdovanje oteženo zaradi neugodnih talnih in podnebnih razmer, se lahko podpora zagotovi za sajenje drugih lesnatih vrst, kot je grmičevje ali grmovje, prilagojeno lokalnim razmeram.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

▼ B

3. Da bi zagotovili, da je pogozdovanje kmetijskih zemljišč v skladu s cilji okoljske politike, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo minimalnih okoljskih zahtev iz odstavka 2 tega člena.

▼ M7*Člen 23***Vzpostavitev, regeneracija ali obnova kmetijsko-gozdarskih sistemov**

1. Podpora iz točke (b) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom zemljišč, občinam in njihovim združenjem, zajema pa stroške vzpostavitve, regeneracije in/ali obnove ter letno premijo na hektar za kritje stroškov vzdrževanja za največ pet let.

▼ B

2. V tem členu "kmetijsko-gozdarski sistemi" pomeni sisteme rabe zemljišč, kjer se na istem zemljišču hkrati goji drevesa in izvaja kmetijstvo. Najmanjše in največje število dreves na hektar določijo države članice ob upoštevanju lokalnih talnih in podnebnih razmer ter okoljskih razmer, gozdnih drevesnih vrst in potrebe po zagotavljanju trajnostne rabe zemljišč v kmetijske namene.

3. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II.

*Člen 24***Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov**

1. Podpora iz točke (c) člena 21(1) se odobri zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, pri čemer zajema stroške za:

- (a) vzpostavitev zaščitne infrastrukture. V primeru protipožarnih presek se lahko s podporo krije tudi pomoč, s katero se prispeva k plačilu stroškov vzdrževanja. Podpora se ne odobri za povezane kmetijske dejavnosti na območjih, zajetih v kmetijsko-okoljskih obveznostih;
- (b) lokalne dejavnosti majhnega obsega za preprečevanje požarov ali drugih nevarnosti naravnih nesreč, vključno z uporabo pašnih živali;
- (c) vzpostavitev in izboljšanje zmogljivosti za spremljanje gozdnih požarov, škodljivcev in bolezni ter opremo za obveščanje ter
- (d) obnovo potenciala gozdov, ki je bil poškodovan v požarih in drugih naravnih nesrečah, vključno s škodljivci in boleznimi, ter v katastrofičnih dogodkih in dogodkih, povezanih s podnebnimi spremembami.

2. V primeru preventivnih ukrepov v zvezi s škodljivci in boleznimi mora biti tveganje zadevnega pojava podprto z znanstvenimi dokazi in potrjeno s strani javnih znanstvenih organizacij. Po potrebi je treba programu priložiti seznam rastlinam škodljivih vrst organizmov, ki lahko povzročijo zadevni pojav.

▼B

Upravičene operacije so skladne z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice. Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993, v katerem so podrobno določeni cilji preprečevanja.

Območja gozdov, ki se v skladu z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice, uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo, so upravičena do podpore v zvezi s preprečevanjem gozdnih požarov.

3. Za podporo iz točke (d) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 20 % zadevnega potenciala gozdov.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

*Člen 25***Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov**

1. Podpora iz točke (d) člena 22(1) se odobri fizičnim osebam, zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem.

2. Naložbe so namenjene izpolnjevanju obveznosti za doseganje okoljskih ciljev ali za zagotavljanje ekosistemskih storitev in/ali za povečevanje javne uporabnosti gozda in drugih gozdnih zemljišč na zadevnem območju ali za izboljšanje zmožnosti ekosistemov za blažitev podnebnih sprememb, pri čemer niso izključene dolgoročne gospodarske koristi.

*Člen 26***Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov****▼C1**

1. Podpora iz točke (e) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom gozdov, občinam in njihovim združenjem ter MSP za naložbe, s katerimi se povečuje proizvodni potencial gozdov, ali naložbe v zvezi s predelavo, mobilizacijo in trženjem gozdnih proizvodov, ki jim zagotavljata dodano vrednost. Na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013 ter francoskih najbolj oddaljenih regij se podpora lahko odobri tudi podjetjem, ki niso MSP.

▼B

2. Naložbe, povezane z izboljšanjem gospodarske vrednosti gozdov, so upravičene glede na pričakovano izboljšanje gozdov na enem ali več posestvih ter lahko vključujejo naložbe v tlom prijazno in sestojem prijazno mehanizacijo in postopke za pridobivanje in predelave lesa.
3. Naložbe v zvezi z uporabo lesa kot surovine ali vira energije so omejene na vse delovne operacije pred industrijsko predelavo.
4. Podpora ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

*Člen 27***Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev**

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za lažje ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju za namene:
  - (a) prilagajanja proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, ki so člani takšnih skupin ali organizacij, zahtevam trga;
  - (b) skupnega dajanja blaga v promet, vključno s pripravo za prodajo, centralizacijo prodaje in dobavo trgovcem na debelo;
  - (c) oblikovanja skupnih pravil o informacijah o proizvodnji, predvsem glede spravila in razpoložljivosti, in
  - (d) drugih dejavnosti, ki jih lahko izvajajo skupine in organizacije proizvajalcev, na primer razvijanja poslovnih in trženjskih spretnosti ter organiziranja in pospeševanja procesov inovacij.
2. Podpora se odobri skupinam in organizacijam proizvajalcev, ki jih pristojni organ države članice uradno prizna na podlagi poslovnega načrta. Omejena je na skupine in organizacije proizvajalcev, ki so MSP.

Države članice preverijo, ali so bili v petih letih po priznanju skupine ali organizacije proizvajalcev izpolnjeni cilji iz poslovnega načrta.

3. Na podlagi poslovnega načrta se podpora izplača v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za največ pet let po datumu priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev in se postopno znižuje. Izračuna se na podlagi letne tržne proizvodnje skupine ali organizacije proizvajalcev. Države članice zadnji obrok izplačajo šele potem, ko preverijo, ali se poslovni načrt pravilno izvaja.

Države članice lahko v prvem letu podpora, ki se izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, izračunajo na podlagi povprečne letne vrednosti tržne proizvodnje njenih članov v obdobju treh let pred njihovo vključitvijo v skupino ali organizacijo proizvajalcev. V primeru skupin in organizacij proizvajalcev v gozdarskem sektorju se podpora izračuna na podlagi povprečne tržne proizvodnje članov skupine ali organizacije proizvajalcev v obdobju zadnjih petih let pred njenim priznanjem, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost.

▼B

4. Podpora ne presega najvišjih stopenj in zneskov iz Priloge II.
5. Države članice lahko še naprej dajejo podporo za ustanovitev skupin proizvajalcev tudi po tem, ko so bile te skupine priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s pogoji Uredbe (EU) št. 1308/2013 ⁽¹⁾

*Člen 28***Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila**

1. Države članice v okviru tega ukrepa v skladu s svojimi nacionalno, regionalno ali lokalno specifičnimi potrebami in prednostnimi nalogami zagotovijo možnost pridobitve podpore na svojem celotnem ozemlju. Ta ukrep je namenjen ohranjanju in spodbujanju potrebnih sprememb kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na okolje in podnebje. Njegova vključitev v programe razvoja podeželja je obvezna na nacionalni in/ali regionalni ravni.

2. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se odobrijo kmetom, skupinam kmetov ali skupinam kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti na kmetijskih zemljiščih, ki jih določijo države članice in med drugim vključujejo kmetijske površine, opredeljene v členu 2 te uredbe. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se lahko odobrijo drugim upravljavcem zemljišč ali skupinam drugih upravljavcev zemljišč, če je to utemeljeno zaradi doseganja okoljskih ciljev.

3. S kmetijsko-okoljskimi-podnebnimi plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkami (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne obvezne zahteve se opredelijo v programu.

4. Države članice si prizadevajo zagotoviti, da se osebam, ki se obvežejo, da bodo izvajale operacije v okviru tega ukrepa, zagotovijo znanje in informacije, potrebne za izvajanje takšnih operacije. To lahko storijo med drugim s strokovnimi nasveti v zvezi s posameznimi obveznostmi in/ali s pogojevanjem podpore v okviru tega ukrepa s pridobitvijo ustrezne usposabljenosti.

5. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje, tudi z letnim podaljševanjem obveznosti po zaključku začetnega obdobja, če je to potrebno za doseganje ali ohranjanje zelenih okoljskih koristi. Za nove obveznosti, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (Glej stran 671 tega Uradnega lista)

▼ B

6. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov ali skupine kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, je najvišja mogoča raven 30 %.

▼ M7

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Države članice lahko odbitek izračunajo kot stalni povprečni znesek, ki se uporabi za vse zadevne upravičence, ki izvajajo zadevno vrsto operacije.

▼ B

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi površin, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

7. Države članice lahko za izbiro upravičencev uporabijo postopek iz člena 49(3), če je to potrebno za zagotavljanje učinkovitega izvajanja ukrepa.

8. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

Podpore v okviru tega ukrepa ni mogoče odobriti za obveznosti, ki se krijejo v okviru ukrepa ekološkega kmetovanja.

▼ M7

9. Podpora se lahko zagotovi za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu, vključno z neavtohtonimi viri, za operacije, ki jih ne zajemajo določbe iz odstavkov 1 do 8. Takšne obveznosti lahko izpolnijo upravičenci, ki niso tisti, navedeni v odstavku 2.

▼ B

10. Da se zagotovi da so kmetijsko-okoljske -podnebne obveznosti opredeljene v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s:

- (a) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede ekstenzifikacije živinoreje,
- (b) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ali ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija, in
- (c) opredelitvijo upravičenih operacij iz odstavka 9.

▼ C1

11. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 6, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi, tudi v primeru enakovrednih ukrepov iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

▼ B*Člen 29***Ekološko kmetovanje****▼ M7**

1. Podpora v okviru tega ukrepa se na hektar kmetijske površine odobri kmetom ali skupinam kmetov, ki se prostovoljno obvežejo, da se bodo preusmerili v prakse in metode ekološkega kmetovanja, opredeljene v Uredbi (ES) št. 834/2007, ali te prakse in metode še naprej izvajali, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici.

▼ C1

2. Podpora se dodeli le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013, ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama c(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013, ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

▼ B

3. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar se podpora odobri za preusmeritev v ekološko kmetovanje, lahko države članice določijo krajše začetno obdobje, ki ustreza obdobju preusmeritve. Kadar se podpora odobri za izvajanje ekološkega kmetovanja, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo letno podaljševanje obveznosti po zaključku začetnega obdobja. Za nove obveznosti v zvezi z izvajanjem ekološkega kmetovanja, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

4. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov, je najvišja mogoča raven 30 %.

▼ M7

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Države članice lahko odbitek izračunajo kot stalni povprečni znesek, ki se uporabi za vse zadevne upravičence, ki izvajajo zadevne podukrepe.

▼ B

5. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

6. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 4, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

▼ B*Člen 30***Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah**

1. Podpora v okviru tega ukrepa se upravičencem odobri letno na hektar kmetijske površine ali na hektar gozda za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih zaradi izvajanja direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES ter okvirne direktive o vodah.

▼ M7

Države članice pri izračunu plačil, povezanih s podporo iz prvega pododstavka, odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Države članice lahko odbitek izračunajo kot stalni povprečni znesek, ki se uporabi za vse zadevne upravičence, ki izvajajo zadevne podukrepe.

▼ B

2. Podpora se odobri kmetom, zasebnim posestnikom gozdov in združenjem zasebnih posestnikov gozdov. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobri tudi drugim upravljavcem zemljišč.

3. Podpora kmetom, povezana z direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES, se dodeli le v povezavi z omejitvami zaradi zahtev, ki presegajo dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz člena 94 in Priloge II k Uredbi Sveta (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013.

4. Podpora kmetom, povezana z okvirno direktivo o vodah, se odobri le v povezavi s posebnimi zahtevami, ki:

- (a) so bile uvedene z okvirno direktivo o vodah, so v skladu s programi ukrepov iz načrtov upravljanja povodja za doseganje okoljskih ciljev iz navedene direktive in presegajo ukrepe, ki so potrebni za izvajanje drugega prava Unije za varstvo voda;
- (b) presegajo predpisane zahteve ravnanja, dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (c) presegajo raven varstva, določeno s pravom Unije v veljavi ob sprejetju okvirne direktive o vodah, kot je določeno v členu 4(9) navedene direktive, ter
- (d) uvajajo bistvene spremembe za vrsto rabe zemljišč in/ali bistvene omejitve v načinu kmetovanja, katerih posledica je velik izpad prihodka.

▼ B

5. Zahteve iz odstavkov 3 in 4 se opredelijo v programu.
6. Do plačil so upravičena naslednja območja:
  - (a) kmetijska in gozdna območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES;
  - (b) druga razmejena naravovarstvena območja z okoljskimi omejitvami v zvezi s kmetovanjem ali gozdovi, ki prispevajo k izvajanju člena 10 Direktive 92/43/EGS, pod pogojem da ta območja v posameznem programu razvoja podeželja ne presegajo 5 % območij Natura 2000, zajetih v ozemeljskem območju uporabe navedenega programa;
  - (c) kmetijske površine, vključene v načrte upravljanja povodja v skladu z okvirno direktivo o vodah.
7. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.
8. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 1, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

*Člen 31***Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami**

1. Plačila kmetom na gorskih območjih in drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami se odobrijo letno na hektar kmetijske površine za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so povezani z omejitvami kmetijske proizvodnje na zadevnem območju.

▼ C1

Dodatni stroški in izpad dohodka se izračunajo glede na območja brez naravnih ali drugih posebnih omejitev, pri čemer se upoštevajo plačila v skladu s poglavjem 4 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013.

▼ B

Države članice lahko, kadar je to ustrezno utemeljeno, pri izračunu dodatnih stroškov in izpada dohodka predvidijo razlike v ravni plačila ob upoštevanju:

- resnosti ugotovljene trajne omejitve, ki vpliva na kmetijske dejavnosti, in
- sistema kmetovanja.

▼ M7

2. Plačila se odobrijo kmetom, ki se obvežejo, da bodo svojo kmetijsko dejavnost opravljali na območjih, določenih v skladu s členom 32, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici.

▼ B

3. Višina plačil se določi v razponu med najnižjim in najvišjim zneskom iz Priloge I. Ta plačila se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povešajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

4. Države članice zagotovijo postopno zniževanje plačil za površine kmetijskih gospodarstev, ki presegajo površino, določeno v programu, razen če odobrena pomoč obsega le najnižje plačilo na hektar na leto, kot je določeno v Prilogi II.

V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabijo postopno zniževanje plačil na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, pod pogojem, da:

- (a) je v nacionalni zakonodaji določeno, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi posameznih kmetov, ki imajo status nosilca gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov ekonomski, socialni in davčni status in
- (b) so ti posamezni člani prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

▼ M7

5. Države članice lahko upravičencem na območjih, ki so bila v programskem obdobju 2007–2013 upravičena do plačil na podlagi člena 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005, v obdobju od leta 2014 do leta 2020 poleg plačil iz odstavka 2 odobrijo tudi plačila v okviru tega ukrepa. Pri upravičencih na območjih, ki zaradi nove razmejitve iz člena 32(3) niso več upravičena, se navedena plačila v obdobju največ štirih let postopno znižujejo. To obdobje se začne na dan, ko je končana razmejitev iz člena 32(3), najpozneje pa leta 2019. Ta plačila na začetku znašajo največ 80 % povprečnega plačila, določenega v programu za programsko obdobje 2007–2013 v skladu s členom 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005, ter se končajo najpozneje v letu 2020, ko znašajo največ 20 %. Kadar raven plačila zaradi postopnega zniževanja doseže 25 EUR, lahko država članica izplačevanje plačil na tej ravni nadaljuje do zaključka obdobja postopnega opuščanja plačil.

▼ M10

Z odstopanjem od prvega pododstavka se, če se plačila, ki se postopno znižujejo, začnejo šele v letu 2019, navedena plačila začnejo pri največ 80 % povprečnega plačila, določenega za programsko obdobje 2014–2020. Raven plačila je določena tako, da končna raven za leto 2020 znaša polovico začetne ravni.

▼ B

Po končani razmejitvi upravičenci na območjih, ki so še naprej upravičena do plačil, prejmejo celotno plačilo v okviru tega ukrepa.

▼ M1

6. Hrvaška lahko plačila na podlagi tega ukrepa odobri upravičencem na območjih, ki so bila določena v skladu s členom 32(3), tudi če prilagoditev iz tretjega pododstavka navedenega odstavka ni zaključena. Prilagoditev se zaključi najpozneje 31. decembra 2014. Upravičenci na območjih, ki po zaključku prilagoditve niso več upravičena, ne prejmejo nadaljnjih plačil na podlagi tega ukrepa.

▼ B*Člen 32***Določitev območij z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami**

1. Države članice na podlagi odstavkov 2, 3 in 4 določijo območja, ki so upravičena do plačil iz člena 31, v okviru naslednjih kategorij:

- (a) gorska območja;
- (b) območja, ki niso gorska območja in imajo pomembne naravne omejitve, in
- (c) druga območja s posebnimi omejitvami.

2. Gorska območja so upravičena do plačil iz člena 31, če so možnosti rabe zemljišča močno omejene in so proizvodni stroški občutno višji zaradi:

- (a) zelo neugodnih podnebnih razmer, ki so posledica nadmorske višine in bistveno skrajšajo rastno sezono;
- (b) na nižji nadmorski višini prestrmih pobočij, ki se raztezajo čez večji del zadevnega območja, zaradi česar ni mogoča uporaba mehanizacije ali je potrebna uporaba zelo drage opreme, ali zaradi kombinacije obeh dejavnikov, če sta vsak zase manj oteževalna, v kombinaciji pa povzročata takšne omejitve.

Območja, ki ležijo severno od 62. vzporednika, in nekatera sosednja območja se štejejo za gorska območja.

3. Območja, ki niso gorska območja, se štejejo za območja s pomembnimi naravnimi omejitvami in so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti.

Izpolnjevanje navedenih pogojev se zagotavlja na ravni lokalnih upravnih enot (ravni LAU 2) ali na ravni jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljeno gospodarsko in upravno identiteto.

Pri razmejevanju območij iz tega odstavka države članice na podlagi objektivnih meril izvedejo natančno prilagoditev, da se izključijo območja, na katerih so bile zabeležene pomembne naravne omejitve iz prvega pododstavka, ki pa so bile odpravljene z naložbami ali gospodarsko dejavnostjo, če je dokazana običajna produktivnost zemljišč ali kadar se izguba dohodka ali dodatni stroški iz člena 31(1) izravnavajo z načini proizvodnje ali sistemi kmetovanja.

4. Območja, ki niso zajeta v odstavkih 2 in 3, so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če so območja s posebnimi omejitvami in je treba na njih upravljanje zemljišč nadaljevati, da se zavaruje ali izboljša okolje, ohranita podeželje in turistični potencial zadevnega območja ali da se zaščitita obala.

▼ B

Območja s posebnimi omejitvami vključujejo kmetijska območja, na katerih veljajo podobne naravne proizvodne danosti, pri čemer njihov skupni obseg ne presega 10 % ozemlja zadevne države članice.

Poleg tega so območja lahko upravičena do plačil iz tega odstavka, kadar:

- najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %, ali
- najmanj 60 % kmetijske površine sestavljajo območja, ki izpolnjujejo vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti, in območja, ki izpolnjujejo vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %.

Izpolnjevanje teh pogojev se zagotavlja na ravni LAU 2 ali na ravni prostorsko jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljivo gospodarsko in upravno identiteto. Države članice pri razmejevanju območij iz tega pododstavka izvedejo natančno prilagoditev, opisano v členu 32(3). Območja, ki se štejejo za upravičena do plačil v skladu s tem pododstavkom, se upoštevajo pri izračunu 10 % omejitve iz drugega pododstavka.

▼ C1

Z odstopanjem se drugi pododstavek ne uporablja za države članice, katerih celotno ozemlje se šteje za območje s posebnimi omejitvami na podlagi uredb (ES) št. 1698/2005 in (ES) št. 1257/1999.

▼ B

5. Države članice svojim programom razvoja podeželja dodajo:

- (a) obstoječo ali spremenjeno razmejitev na podlagi odstavkov 2 in 4;
- (b) novo razmejitev območij iz odstavka 3.

*Člen 33***Dobrobit živali****▼ M7**

1. Plačila za dobrobit živali v okviru tega ukrepa se odobrijo kmetom, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več obveznosti na področju dobrobiti živali, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici.

▼ B

2. Plačila za dobrobit živali se odobrijo le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 in druge ustrezne obvezne zahteve. Te ustrezne zahteve se opredelijo v programu.

▼ B

Navedene obveznosti se prevzemajo za obdobja od enega do sedmih let z možnostjo podaljšanja.

3. Plačila se kmetom odobrijo letno za kritje dela ali vseh dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzete obveznosti. Z njimi se po potrebi lahko krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti na področju dobrobiti živali.

Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

4. Da bi zagotovili, da so obveznosti na področju dobrobiti živali skladne s splošno politiko Unije na tem področju, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo področij, na katerih se z obveznostmi glede dobrobiti živali zagotavljajo višji standardi načinov proizvodnje.

Člen 34

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri na hektar gozda javnim in zasebnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več gozdarsko-okoljskih in podnebnih obveznosti. V primeru gozdov v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšen gozd upravlja, zasebni organ ali občina.

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v svojih programih razvoja podeželja, je pogoj za podporo iz odstavka 1 predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

2. S plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne zahteve, določene z nacionalnim zakonom o gozdarstvu ali drugim ustreznim nacionalnim pravom. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

Obveznosti se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice, če je to potrebno in ustrezno utemeljeno, za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje.

3. S plačili se krijejo vsi ali del dodatnih stroškov in izpada dohodka upravičencev zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za gozdarsko-okoljske obveznosti. Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

▼B

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi dreves in gozdov, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

4. Podpora se lahko zagotovi javnim in zasebnim subjektom za ohranjanje in krepitev gozdnih genskih virov za operacije, ki niso zajete v odstavkih 1, 2 in 3.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z vrstami operacije, ki so upravičene do podpore iz odstavka 4 tega člena.

*Člen 35***Sodelovanje**

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za spodbujanje oblik sodelovanja, ki vključujejo vsaj dva subjekta, zlasti pa:

- (a) pristope sodelovanja med različnimi akterji v kmetijskem sektorju, gozdarskem sektorju in v živilski verigi v Uniji ter drugimi akterji, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;
- (b) vzpostavljanje grozdov in mrež;
- (c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56.

2. Sodelovanje iz odstavka 1 se nanaša zlasti na:

- (a) pilotne projekte;
- (b) razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju;
- (c) sodelovanje med malimi izvajalci pri organiziranju skupnih delovnih procesov, skupni uporabi objektov in naprav ter virov, pa tudi pri razvoju in/ali trženju turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom;
- (d) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
- (e) promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
- (f) skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje;
- (g) skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam, vključno z učinkovitim upravljanjem voda, uporabo obnovljivih virov energije in ohranjanjem kmetijske krajine;

▼B

- (h) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi pri trajnostnem zagotavljanju biomase za uporabo v postopkih pridelave hrane in proizvodnje energije ter v industrijskih procesih;
- (i) izvajanje lokalnih strategij razvoja, ki niso tiste, opredeljene v členu 2(19) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ki zadevajo eno ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, zlasti v okviru skupin javnih in zasebnih partnerjev, razen tistih, ki so opredeljeni v točki (b) člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (j) pripravo načrtov za upravljanje gozdov ali enakovrednih načrtov;
- (k) diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

3. Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri le novoustanovljenim grozdom in mrežam ter tistim, ki začenjajo dejavnost, ki je še niso izvajali.

Podpora za operacije iz točk (a) in (b) odstavka 2 se lahko odobri tudi posameznim akterjem, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

4. Rezultati pilotnih projektov iz točke (a) odstavka 2 in operacij iz točke (b) odstavka 2, ki jih izvajajo posamezni akterji iz odstavka 3, se objavijo.

5. Do podpore v okviru tega ukrepa so upravičeni naslednji stroški, povezani z oblikami sodelovanja iz odstavka 1:

- (a) stroški študij o zadevnem območju, študij izvedljivosti ter priprave poslovnega načrta, načrta za upravljanje gozdov oziroma enakovrednega načrta ali lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (b) stroški animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56. V primeru gozdov lahko animacija zadeva tudi organiziranje usposabljanja, mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;
- (c) tekoči stroški sodelovanja;
- (d) neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega načrta, okoljskega načrta, načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali neposrednih stroškov drugih ukrepov, usmerjenih v inovacije, vključno s preskušanjem;

(e) stroški promocijskih dejavnosti.

▼ B

6. Kadar se izvaja poslovni načrt, okoljski načrt, načrt za upravljanje gozdov ali enakovreden načrt ali strategija razvoja, lahko države članice odobrijo pomoč v obliki skupnega zneska, s katerim se krijejo stroški sodelovanja in stroški izvedenih projektov, ali pa krijejo le stroške sodelovanja, za izvajanje projektov pa uporabijo sredstva v okviru drugih ukrepov ali drugih skladov Unije.

Kadar je podpora izplačana v obliki skupnega zneska in je vrsta izvedenega projekta takšna, da jo zajema drug ukrep iz te uredbe, se uporablja ustrezni najvišji znesek ali stopnja podpore.

7. Do podpore je upravičeno tudi sodelovanje med akterji iz različnih regij ali držav članic.

8. Podpora se omeji na največ sedem let, razen za kolektivne okoljske ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

9. Sodelovanje v okviru tega ukrepa lahko poteka v kombinaciji s projekti, ki jih podpirajo skladi Unije, razen EKSRP, na istem ozemlju. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije.

10. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s podrobnejšo opredelitvijo značilnosti pilotnih projektov, grozdov, mrež, kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, ki bodo upravičeni do podpore, ter v zvezi s pogoji odobritve pomoči za vrste operacij iz odstavka 2 tega člena.

*Člen 36***Obvladovanje tveganj**

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

- (a) finančne prispevke za premije za zavarovanje pridelka, živali in rastlin pred ekonomskimi izgubami kmetov, nastalimi zaradi slabih vremenskih razmer, bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;
- (b) finančne prispevke za vzajemne sklade za plačilo finančnih nadomestil kmetom za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;

▼ M7

- (c) instrument za stabilizacijo dohodka v obliki finančnih prispevkov za vzajemne sklade za nadomestila kmetom v vseh sektorjih zaradi izrednega zmanjšanja dohodka;
- (d) sektorski instrument za stabilizacijo dohodka v obliki finančnih prispevkov za vzajemne sklade za nadomestila kmetom v določenem sektorju zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

▼ M7

2. V tem členu „kmet“ pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor se uporablja v zadevni državi članici.

3. V točkah (b), (c) in (d) odstavka 1 „vzajemni sklad“ pomeni shemo, ki jo akreditira država članica v skladu z nacionalnim pravom ter v okviru katere se vključeni kmetje zavarujejo in prejmejo nadomestila za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

▼ B

4. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z najkrajšim in najdaljšim časom trajanja komercialnih posojil za vzajemne sklade iz točke (b) člena 38(3) in člena 39(4).

▼ M7

_____

▼ B*Člen 37***Zavarovanje kmetijskih rastlin, živali in rastlin****▼ M7**

1. Podpora iz točke (a) člena 36(1) se odobri le za tiste zavarovalne pogodbe, ki krijejo izgubo, nastalo zaradi slabih vremenskih razmer, bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, zaradi česar je uničenega več kot 20 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

▼ B

Meritev obsega povzročene škode se lahko prilagodi posebnostim posamezne vrste proizvoda, pri tem pa se uporabijo:

(a) biološki indeksi (količina izgube biomase) ali enakovredni indeksi izgube pridelka, ki se določijo na ravni kmetije ali na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ali

▼ B

(b) vremenski indeksi (vključno s količino padavin in temperaturo), ki se določijo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

2. Pojave, kot so slabe vremenske razmere, izbruh bolezní živali ali rastlin, napad škodljivcev ali okoljska nesreča, mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je takšen pojav uradno potrjen.

3. Kar zadeva bolezní živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (a) člena 36(1) odobri le za bolezní, navedene na seznamu bolezní živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

4. Z zavarovalninami se povrnejo največ skupni stroški za nadomestitev izgub iz točke (a) člena 36(1), pri čemer se ne zahteva ali določi vrsta ali količina prihodnjega pridelka.

Države članice lahko omejijo znesek premije, ki je upravičen do podpore, z uporabo ustreznih zgornjih mej.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II.

*Člen 38***Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezní živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče**

1. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

(a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;

(b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;

(c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove.

2. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom in njihove upravičenosti v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

Pojave iz točke (b) člena 36(1) mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

▼ M7

3. Finančni prispevki iz točke (b) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

(a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;

(b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti za komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize;

(c) dopolnjevanje letnih plačil v sklad;

(d) začetni kapital vzajemnega sklada.

▼ B

Podpora iz točke (b) člena 36(1) se lahko odobri le za kritje izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev, ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, ali okoljske nesreče, zaradi česar je uničenega več kot 30 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

▼ M7

_____

▼ B

4. Kar zadeva bolezni živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (b) člena 36(1) odobri za bolezni, navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

▼ M7

5. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II. Pri podpori iz točke (b) odstavka 3 se upošteva vsakršna podpora, ki je zagotovljena že na podlagi točk (c) in (d) odstavka 3.

▼ B

Države članice lahko omejijo stroške, ki so upravičeni do podpore, z uporabo:

(a) zgornjih mej za posamezni sklad;

(b) ustreznih zgornjih mej na enoto.

▼ M7

Člen 39

Instrument za stabilizacijo dohodka za kmete v vseh sektorjih

1. Podpora iz točke (c) člena 36(1) se odobri le, kadar zmanjšanje dohodka presega 30 % povprečnega letnega dohodka posameznega kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Dohodek za namene točke (c) člena 36(1) pomeni vsoto prihodkov, ki jih kmet prejme na trgu, vključno s katero koli obliko javne podpore, pri čemer se odštejejo vhodni stroški. S plačili vzajemnega sklada kmetom se krije manj kot 70 % izgube dohodka proizvajalca v letu, ko slednji postane upravičen do prejemanja te pomoči. Za izračun letne izgube dohodka kmeta se lahko uporabijo indeksi.

▼ B

2. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

- (a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom;
- (b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;
- (c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove.

3. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

▼ M7

4. Finančni prispevki iz točke (c) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

- (a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;
- (b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti za komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize.
- (c) dopolnjevanje letnih plačil v sklad;
- (d) začetni kapital vzajemnega sklada.

▼M7

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II. Pri podpori iz točke (b) odstavka 4 se upošteva vsakršna podpora, ki je zagotovljena že na podlagi točk (c) in (d) odstavka 4.

*Člen 39a***Instrument za stabilizacijo dohodka za kmete v določenem sektorju**

1. Podpora iz točke (d) člena 36(1) se odobri le, kadar je to ustrezno utemeljeno in kadar zmanjšanje dohodka presega prag vsaj 20 % povprečnega letnega dohodka posameznega kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letne izgube dohodka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Dohodek v točki (d) člena 36(1) pomeni vsoto prihodkov, ki jih kmet prejme na trgu, vključno s katero koli obliko javne podpore, pri čemer se odštejejo vhodni stroški. S plačili vzajemnega sklada kmetom se krije manj kot 70 % izgube dohodka proizvajalca v letu, ko slednji postane upravičen do prejemanja te pomoči.

2. Člen 39(2) do (5) se uporablja za podporo iz točke (d) člena 36(1).

▼B*Člen 40***Financiranje dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil za Hrvaško**

1. Podpora se lahko odobri kmetom, ki so upravičeni do dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil iz člena 19 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Pogoji iz navedenega člena se uporabljajo tudi za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom.

2. Podpora, ki se kmetom odobri za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže razlike med:

(a) ravno neposrednih plačil na Hrvaškem za zadevno leto v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1307/2013 in

(b) 45 % ustrezne ravni neposrednih plačil, kot se uporabljajo od leta 2022.

3. Prispevek Unije za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom za Hrvaško za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže 20 % zadevne skupne letne dodelitve sredstev EKSRP.

4. Stopnja prispevka EKSRP za dopolnitev neposrednih plačil ne preseže 80 %.

▼B*Člen 41***Pravila o izvajanju ukrepov**

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o izvajanju ukrepov iz tega oddelka glede:

- (a) postopkov za izbiro organov ali subjektov, ki nudijo storitve kmetijskega in gozdarskega svetovanja, pomoč pri upravljanju kmetij in nadomeščanje na kmetijah, ter postopnim zniževanjem pomoči v okviru ukrepa storitev svetovanja iz člena 15;
- (b) ocene napredka v zvezi s poslovnim načrtom s strani države članice, plačilnimi možnostmi in načini dostopanja do drugih ukrepov za mlade kmete v okviru ukrepa razvoja kmetij in podjetij iz člena 19;
- (c) pretvorbe v enote, ki niso navedene v Prilogi II, in količniki za pretvorbo živali v glave velike živine (GVŽ) v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34;
- (d) možnosti uporabe standardnih predpostavk glede dodatnih stroškov in izpada dohodka v okviru ukrepov iz členov od 28 do 31, 33 in 34 ter merili za njegov izračun;
- (e) izračuna zneska podpore, če je dejavnost upravičena do podpore v okviru več kot enega ukrepa.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

LEADER

*Člen 42***Lokalne akcijske skupine v okviru pristopa LEADER**

1. Poleg nalog iz člena 34 Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko lokalne akcijske skupine izvajajo tudi dodatne naloge, ki jih nanje prenese organ upravljanja in/ali plačilna agencija.
2. Lokalne akcijske skupine lahko pristojno plačilno agencijo zaprosijo za izplačilo predplačila, če je takšna možnost predvidena v programu razvoja podeželja. Znesek predplačil ne presega 50 % javne podpore za tekoče stroške in stroške animacije.

*Člen 43***Začetno orodje LEADER**

Podpora za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER lahko vključuje tudi "začetno orodje LEADER" za lokalne skupnosti, ki pristopa LEADER niso uveljavile v programskem obdobju 2007–2013. "Začetno orodje LEADER" zajema podporo za krepitev zmogljivosti in male pilotne projekte. Podpora v okviru začetnega orodja LEADER ni pogojena s predložitvijo strategije lokalnega razvoja v okviru pristopa LEADER.

▼ B*Člen 44***Dejavnosti sodelovanja v okviru pristopa LEADER**

1. Podpora iz točke (c) člena 35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se odobri:

- (a) projektom sodelovanja znotraj države članice (medregijsko sodelovanje) ali projektom sodelovanja med območji v različnih državah članicah ali z območji v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje);
- (b) pripravljalni tehnični podpori za projekte medregijskega in transnacionalnega sodelovanja, če lahko lokalne akcijske skupine dokažejo, da načrtujejo izvedbo konkretnega projekta.

2. Poleg drugih lokalnih akcijskih skupin sta lahko v okviru EKSRP partnerja lokalne akcijske skupine:

- (a) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na podeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja v Uniji ali zunaj nje;
- (b) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na nepodeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja.

3. Kadar projektov sodelovanja ne izberejo lokalne akcijske skupine, države članice vzpostavijo sistem tekočih prijav.

Države članice najpozneje dve leti od datuma odobritve njihovih programov razvoja podeželja objavijo nacionalne ali regionalne upravne postopke v zvezi z izborom projektov transnacionalnega sodelovanja in seznam upravičenih stroškov.

Pristojni organ odobri projekte sodelovanja najpozneje štiri mesece po datumu predložitve vloge za projekt.

4. Države članice o odobrenih projektih transnacionalnega sodelovanja obvestijo Komisijo.

*POGLAVJE II****Skupne določbe za več ukrepov****Člen 45***Naložbe**

1. Naložbene operacije so upravičene do podpore EKSRP, če je v skladu s pravom, ki velja za takšne naložbe, predhodno ocenjen pričakovani okoljski učinek, kadar je verjetno, da bo naložba imela negativne vplive na okolje.

2. Izdatki, upravičeni do podpore EKSRP, so omejeni na:

- (a) gradnjo, pridobitev, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin;

▼ B

- (b) nakup ali zakup nove mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;
- (c) splošne stroške v zvezi z izdatki iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti. Študije izvedljivosti ostanejo upravičen izdatek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni izdatki v okviru točk (a) in (b);
- (d) naslednje naložbe v neopredmetena sredstva: pridobitev ali razvoj računalniške programske opreme ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;
- (e) stroške priprave načrtov za upravljanje gozdov in drugih enakovrednih načrtov.

3. V primeru kmetijskih naložb nakup pravic kmetijske proizvodnje, plačilnih pravic, živali in enoletnih rastlin ter njihovo sajenje nista upravičena do podpor za naložbe. Vendar so lahko v primeru obnove potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, v skladu s točko (b) člena 18(1) izdatki za nakup živali upravičeni izdatki.

4. Upravičenci do podpore za naložbe lahko pristojne plačilne agencije zaprosijo za izplačilo predplačila v znesku do 50 % javne pomoči za naložbe, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

▼ M7

5. Kadar se podpora zagotavlja prek finančnega instrumenta, vzpostavljenega v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1303/2013, se obratna sredstva lahko štejejo za upravičene izdatke. Taki upravičeni izdatki ne presegajo 200 000 EUR ali 30 % skupnega zneska upravičenih izdatkov za naložbo, kar je več.

▼ B

6. Da se upoštevajo posebnosti posameznih vrst naložb, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83, s katerimi se določijo pogoji, pod katerimi se lahko drugi stroški, povezani z zakupnimi pogodbami in rabljeno opremo, štejejo za upravičene izdatke, in v zvezi z opredelitvijo vrst infrastrukture za izkoriščanje obnovljivih virov energije, ki so upravičene do podpore.

▼ M7

7. Odstavki 1, 2 in 3 se ne uporabljajo, kadar se podpora zagotovi v obliki finančnih instrumentov.

▼ B*Člen 46***Naložbe v namakanje**

1. Brez poseganja v člen 45 te uredbe se za upravičene izdatke v primeru namakanja novih in obstoječih namakalnih območij štejejo le naložbe, ki izpolnjujejo pogoje iz tega člena.

▼ B

2. Komisijo se v skladu s pogoji iz okvirne direktive o vodah obvesti o načrtu upravljanja povodja za celotno območje, na katerem se bo izvedla naložba, pa tudi za katero koli drugo območje, na katerem ima lahko naložba vpliv na okolje. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru načrta upravljanja povodja v skladu s členom 11 okvirne direktive o vodah in ki so pomembni za kmetijski sektor, so opredeljeni v ustreznem programu ukrepov.

3. Vodni števcji, ki omogočajo merjenje porabe vode na ravni podprte naložbe, so nameščeni ali pa se namestijo v sklopu naložbe.

4. Naložba za izboljšanje obstoječega namakalnega objekta ali pripadajoče opreme za namakanje ali elementa namakalne infrastrukture je upravičena le, če po predhodni oceni omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme za namakanje ali infrastrukture;

Če naložba vpliva na telesa podzemnih ali površinskih voda, pri katerih je bilo v zadevnem načrtu upravljanja povodja količinsko stanje ocenjeno z manj kot dobro:

- (a) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba;
- (b) je pri naložbi na posameznem kmetijskem gospodarstvu treba zagotoviti zmanjšanje pri skupni porabi vode zadevnega gospodarstva najmanj v višini 50 % potencialnega prihranka vode, ki je mogoč na ravni naložbe. Skupna poraba vode kmetijskega gospodarstva vključuje tudi vodo, ki jo gospodarstvo proda.

Nobeden od pogojev iz odstavka 4 se ne uporablja za naložbe v obstoječe objekte in pripadajočo opremo za namakanje, ki vplivajo le na energetske učinkovitost, naložbe v izgradnjo vodnih zbiralnikov ali naložbe v uporabo reciklirane vode, ki ne vplivajo na telo podzemnih ali površinskih voda.

5. Naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, ki vpliva na določeno telo podzemnih ali površinskih voda, je upravičena le, če:

- (a) količinsko stanje vodnega telesa v zadevnem načrtu upravljanja povodja ni bilo ocenjeno z manj kot dobro, in
- (b) je iz okoljske analize razvidno, da naložba ne bo imela nobenega pomembnega negativnega vpliva na okolje; takšno analizo vplivov na okolje bodisi izvede pristojni organ bodisi jo pristojni organ odobri in se lahko nanaša tudi na skupine kmetijskih gospodarstev.

Območja, ki niso namakana, vendar je na njih nedavno deloval namakalni objekt, kar se ugotovi in utemelji v programu, se lahko štejejo za namakalna območja za namen ugotavljanja neto povečanja namakalnega območja.

▼ B

6. Z odstopanjem od točke (a) odstavka 5 je lahko naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, vseeno upravičena do podpore EKSRP, če:

- (a) se izvede v povezavi z naložbo v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo za namakanje ali element namakalne infrastrukture, za katero je predhodna ocena pokazala, da omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme ali infrastrukture, ter
- (b) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe kot celote za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo ali element namakalne infrastrukture.

Poleg tega se z odstopanjem pogoj iz točke (a) odstavka 5 ne uporablja za naložbe v vzpostavitev novega namakalnega objekta in pripadajoče opreme, ki bo oskrbovan z vodo iz obstoječega zbiralnika, ki ga je pristojni organ odobril pred 31. oktobrom 2013, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevni zbiralnik je opredeljen v ustreznem načrtu upravljanja povodja in zanj veljajo zahteve o nadzoru iz člena 11(3)(e) okvirne direktive o vodah;
- 31. oktobra 2013 je veljala bodisi zgornja meja za skupni odvzem vode iz zbiralnika bodisi minimalna zahtevana raven pretoka v vodnih telesih, ki jih obremenjuje zbiralnik;
- navedena zgornja meja oziroma minimalna zahtevana raven pretoka izpolnjuje pogoje iz člena 4 okvirne direktive o vodah in
- zaradi zadevne naložbe odvzemi vode ne presegajo zgornje meje, ki je veljala 31. oktobra 2013, oziroma raven pretoka v obremenjenih vodnih telesih ne pade pod minimalno zahtevano raven, ki je veljala 31. oktobra 2013.

*Člen 47***Pravila za plačila na površino**

1. Število hektarov, za katero velja obveznost na podlagi členov 28, 29 in 34, se lahko od leta do leta spreminja, če:

- (a) je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja,
- (b) zadevna obveznost ne velja za fiksne parcele in
- (c) doseganje cilja obveznosti ni ogroženo.

2. Kadar se celotno zemljišče oziroma del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali celotno kmetijsko gospodarstvo prenese na drugo osebo v obdobju navedene obveznosti, lahko obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, za preostanek obdobja prevzame ta druga oseba ali pa obveznost lahko preneha veljati in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

▼B

3. Kadar upravičenec ne more več izpolnjevati prevzetih obveznosti, ker se kmetijsko gospodarstvo ali njegov del arondira ali je predmet javnih ukrepov komasacije ali ukrepov komasacije, ki jihodobrijo pristojni javni organi, države članice sprejmejo ukrepe, ki so potrebni, da se omogoči prilagoditev obveznosti novim razmeram na kmetijskem gospodarstvu. Če se izkaže, da takšna prilagoditev ni mogoča, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

4. Prejete pomoči ni treba vrniti v primerih višje sile in izjemnih okoliščin iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1306/2013

5. Za obveznosti iz člena 33 se uporabljata tudi odstavek 2, kar zadeva primere prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva, in odstavek 4.

6. Da se zagotovi učinkovito izvajanje ukrepov na površino in se zaščitijo finančni interesi Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, ki se uporabljajo za pretvorbo ali prilagoditev obveznosti v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34, ter opredelitvijo drugih okoliščin, v katerih pomoči ni treba vrniti.

*Člen 48***Revizijska klavzula**

Revizijska klavzula je predvidena za operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34, da se zagotovi njihova prilagoditev v primeru sprememb ustreznih obveznih standardov, zahtev ali obveznosti iz navedenih členov, ki jih morajo obveznosti preseirati. Ta revizijska klavzula zajema tudi prilagoditve, ki so potrebne za preprečitev dvojnega financiranja praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v primeru spremembe teh praks.

Operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34 ter se nadaljujejo po preteku tekočega programskega obdobja, vključujejo revizijsko klavzulo, da se omogoči njihova prilagoditev pravnemu okviru naslednjega programskega obdobja.

Če se upravičenec s takšno prilagoditvijo ne strinja, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

*Člen 49***Izbor operacij**

1. Brez poseganja v točko (d) člena 30(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 organ upravljanja za program razvoja podeželja po posvetovanju z odborom za spremljanje določi merila za izbor operacij. Namen meril za izbor je zagotoviti enako obravnavo vlagateljev, boljšo uporabo finančnih sredstev in ciljno usmerjenost ukrepov v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Pri določanju in uporabi meril za izbor se v zvezi z obsegom operacije upošteva načelo sorazmernosti.

▼ M7

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko organ upravljanja v izjemnih in utemeljenih primerih, v katerih zaradi narave zadevnih operacij ni mogoče oblikovati meril za izbor, določi drugačno metodo izbire, ki se opiše v programu razvoja podeželja, po posvetovanju z odborom za spremljanje.

2. Organ države članice, ki je pristojen za izbor operacij, zagotovi, da se operacije, razen tistih iz točke (b) člena 18(1), točke (d) člena 24(1) ter členov 28 do 31, 33, 34 in 36 do 39a, izberejo v skladu z merili za izbor iz odstavka 1 ter skladno s preglednim in dobro dokumentiranim postopkom.

3. Upravičenci so lahko izbrani na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, pri čemer se uporabijo merila ekonomske, socialne in okoljske učinkovitosti.

4. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata, kadar se podpora zagotovi v obliki finančnih instrumentov.

▼ B*Člen 50***Opredelitev podeželskega območja**

Organ upravljanja za namene te uredbe opredeli pojem "podeželsko območje" na ravni programa. Države članice lahko takšno opredelitev uvedejo za ukrep ali vrsto operacije, če je to ustrezno utemeljeno.

*POGLAVJE III****Tehnična pomoč in mrežno povezovanje****Člen 51***Financiranje tehnične pomoči**

1. ► **M6** V skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1306/2013 lahko EKSRP na pobudo Komisije in/ali na lastno pobudo porabi do 0,25 % letno dodeljenih sredstev za financiranje nalog iz člena 58 Uredbe (EU) št. 1303/2013, vključno s stroški vzpostavitve in delovanja Evropske mreže za razvoj podeželja iz člena 52 te uredbe in mreže EIP iz člena 53 te uredbe, od česar se do 30 567 000 EUR v tekočih cenah dodeli programu za podporo strukturnim reformam, ustanovljenim z Uredbo (EU) 2017/825 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, za uporabo v okviru področja uporabe in namena navedenega programa. ◀

▼ M10

EKSRP lahko financira dejavnosti za pripravo izvajanja SKP v naslednjem programskem obdobju.

▼ B

EKSRP lahko financira tudi ukrepe iz člena 41(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ v zvezi z označbami in simboli sheme kakovosti Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/825 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o uvedbi programa za podporo strukturnim reformam za obdobje 2017–2020 ter o spremembi uredb (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 1305/2013 (UL L 129, 19.5.2017, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

▼B

Navedeni ukrepi se izvajajo v skladu s členom 58 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter katerimi koli drugimi določbami navedene uredbe in njenimi izvedbenimi določbami, ki se uporabljajo za to obliko izvrševanja proračuna.

2. Na pobudo držav članic se lahko do 4 % skupnega zneska posameznega programa razvoja podeželja nameni nalogam iz člena 59 Uredbe (ES) št. 1303/2013 in stroškom za pripravljalo delo v zvezi z razmejitvijo območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32.

Stroški v zvezi s certifikacijskim organom iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 niso upravičeni na podlagi tega odstavka.

Znotraj te 4 % omejitve se rezervira znesek za vzpostavitev in delovanje nacionalne mreže za podeželje iz člena 54.

3. Pri programih razvoja podeželja, v katere so vključene tako manj razvite kot druge regije, se lahko stopnja prispevka EKSRP za tehnično podporo iz člena 59(3) v programu določi na podlagi številčno prevladujoče vrste regij.

*Člen 52***Evropska mreža za razvoj podeželja**

1. V skladu s členom 51(1) se za mrežno povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki delujejo na področju razvoja podeželja na ravni Unije, vzpostavi Evropska mreža za razvoj podeželja.

2. Cilji mrežnega povezovanja prek Evropske mreže za razvoj podeželja so:

- (a) večja vključenost vseh zainteresiranih strani, zlasti tistih v kmetijstvu in gozdarstvu ter na drugih področjih razvoja podeželja, v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) izboljšanje kakovosti programov razvoja podeželja;
- (c) vključenost pri obveščanju širše javnosti o prednostih politike razvoja podeželja;
- (d) podpora vrednotenju programov razvoja podeželja.

3. Naloge mreže so:

- (a) zbiranje, analiza in širjenje informacij o ukrepih na področju razvoja podeželja;
- (b) zagotavljanje podpore glede postopkov vrednotenja ter zbiranja podatkov in ravnanja z njimi;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

▼ B

- (c) zbiranje, usklajevanje in širjenje dobrih praks na področju razvoja podeželja na ravni Unije, tudi glede metodologij in orodij vrednotenja;
  - (d) vzpostavitev in vodenje tematskih skupin in/ali delavnic z namenom pospeševanja izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter podpore izvajanju, spremljanju in nadaljnjemu razvoju politike razvoja podeželja;
  - (e) zagotavljanje informacij o dosežkih na podeželskih območjih Unije in v tretjih državah;
  - (f) organiziranje srečanj in seminarjev na ravni Unije za tiste, ki so dejavno vključeni v razvoj podeželja;
  - (g) podpiranje nacionalnih mrež in pobud za transnacionalno sodelovanje ter izmenjave, ki zadevajo ukrepe in izkušnje na področju razvoja podeželja z mrežami v tretjih državah;
  - (h) posebej za lokalne akcijske skupine:
    - (i) ustvarjanje sinergij z dejavnostmi, ki jih zadevne mreže izvajajo na nacionalni ali regionalni ravni ali na obeh ravneh v zvezi s krepitvijo zmogljivosti in izmenjavo izkušenj, ter
    - (ii) sodelovanje z organi za mrežno povezovanje in tehnično podporo za lokalni razvoj, ki jih vzpostavijo ESRR, ESS in ESPR, glede svojih dejavnosti lokalnega razvoja in transnacionalnega sodelovanja.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje Evropske mreže za razvoj podeželja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

*Člen 53***Mreža Evropskega partnerstva za inovacije**

1. V skladu s členom 51(1) se vzpostavi mreža EIP za podporo EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 55. Ta mreža omogoča mrežno povezovanje operativnih skupin, svetovalnih služb in raziskovalcev.
2. Namen mreže EIP je:
  - (a) pospeševanje izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter dobrih praks;
  - (b) vzpostavitev dialoga med kmeti in raziskovalno skupnostjo ter spodbujanje vključevanja vseh zainteresiranih strani v proces izmenjave znanja.
3. Naloge mreže EIP so:
  - (a) zagotovitev službe za pomoč in zagotavljanje informacij o EIP ključnim akterjem;
  - (b) spodbujanje vzpostavitve operativnih skupin in zagotavljanje informacij o priložnostih, ki jih omogočajo politike Unije;

▼ B

- (c) pomoč pri vzpostavljanju pobud za ustanovitev grozdov in pilotnih ali demonstracijskih projektov, ki so med drugim lahko povezani z naslednjimi vprašanji:
- (i) povečano kmetijsko produktivnost, ekonomsko uspešnost, trajnost, obseg proizvodnje in učinkovitost rabe virov;
  - (ii) inovacije v podporo gospodarstvu, ki temelji na rabi biomase;
  - (iii) biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve, funkcionalnost tal in trajnostno upravljanje voda;
  - (iv) inovativne proizvode in storitve za integrirano dobavno verigo;
  - (v) odpiranje možnosti za nove proizvode in novih tržnih priložnosti za primarne proizvajalce;
  - (vi) kakovost in varnost hrane ter zdravo prehrano;
  - (vii) zmanjšanje izgub po spravilu in živilskih odpadkov;
- (d) zbiranje in širjenje informacij na področju EIP, vključno z izsledki raziskav in novih tehnologij na področju inovacij in izmenjave znanja, ter izmenjave na področju inovacij s tretjimi državami.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje mreže EIP. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

*Člen 54***Nacionalna mreža za podeželje**

1. Vsaka država članica ustanovi nacionalno mrežo za podeželje, ki združuje organizacije in uprave, ki sodelujejo pri razvoju podeželja. Partnerstvo iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 je prav tako del nacionalne mreže za podeželje.

Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev predložijo poseben program za ustanovitev in delovanje svoje nacionalne mreže za podeželje.

2. Cilji mrežnega povezovanja v okviru nacionalne mreže za podeželje so:

- (a) večja vključenost zainteresiranih strani v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) kakovostnejše izvajanje programov razvoja podeželja;
- (c) obveščanje širše javnosti in potencialnih upravičencev o politiki razvoja podeželja in možnostih financiranja;
- (d) spodbujanje inovacij v kmetijstvu, proizvodnji hrane, gozdarstvu in na podeželskih območjih.

▼ C1

3. Podpora EKSRP v skladu s členom 51(2) se uporablja za:

▼ B

- (a) strukture, potrebne za delovanje mreže;
  - (b) pripravo in izvajanje akcijskega načrta, ki vključuje vsaj:
    - (i) dejavnosti za zbiranje primerov projektov, ki zajemajo vse prednostne naloge programov razvoja podeželja;
    - (ii) dejavnosti za lažjo tematsko in analitsko izmenjavo med zainteresiranimi stranmi na področju razvoja podeželja ter lažjo izmenjavo in širjenje izsledkov;
    - (iii) dejavnosti za zagotavljanje usposabljanja in mrežnega povezovanja za lokalne akcijske skupine ter zlasti tehnične pomoči za medregijsko in transnacionalno sodelovanje, spodbujanje sodelovanja med lokalnimi akcijskimi skupinami in iskanje partnerjev za ukrep iz člena 53;
    - (iv) dejavnosti za zagotavljanje mrežnega povezovanja za svetovalce in storitve podpore za inovacije;
    - (v) dejavnosti za izmenjavo in širjenje izsledkov spremljanja in vrednotenja;
    - (vi) komunikacijski načrt, vključno z informiranjem in obveščanjem javnosti v zvezi s programom razvoja podeželja, v soglasju z organi upravljanja ter informacijske in komunikacijske dejavnosti, ki so namenjene širši javnosti;
    - (vii) dejavnosti za sodelovanje v Evropski mreži za razvoj podeželja in prispevanja k njej.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za vzpostavitev in delovanje nacionalnih mrež za podeželje ter vsebino posebnih programov iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV IV

EIP NA PODROČJU KMETIJSKE PRODUKTIVNOSTI IN TRAJNOSTI*Člen 55***Cilji**

- 1. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti:
  - (a) spodbuja z viri gospodaren, ekonomsko upravičen, produktiven, konkurenčen ter podnebju prijazen kmetijski in gozdarski sektor z nizkimi emisijami, ki je odporen na podnebne spremembe in se razvija v smeri kmetijsko - ekoloških proizvodnih sistemov, pri čemer upošteva osnovne naravne vire, od katerih sta kmetijstvo in gozdarstvo odvisna;

▼B

- (b) pomaga zagotavljati stalno in trajnostno oskrbo s hrano, krmo in biomateriali, kar vključuje obstoječe in nove vrste;
  - (c) izboljšuje procese za ohranjanje okolja ter prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev;
  - (d) vzpostavlja povezave med najnovejšimi spoznanji iz raziskav in najsodobnejšo tehnologijo ter kmeti, upravljavci gozdov, podeželskimi skupnostmi, podjetji, nevladnimi organizacijami in službami za svetovanje.
2. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti si prizadeva izpolniti svoje cilje:
- (a) z ustvarjanjem dodane vrednosti z boljšim povezovanjem raziskav in kmetijske prakse ter spodbujanjem širše uporabe razpoložljivih inovativnih ukrepov;
  - (b) s spodbujanjem hitrejšega in širšega prenosa inovativnih rešitev v prakso ter
  - (c) z obveščanjem znanstvenikov o potrebah po raziskavah kmetijske prakse.
3. EKSRP prispeva k ciljem EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, tako da v skladu s členom 35 podpira operativne skupine EIP iz člena 56 in mrežo EIP iz člena 53.

*Člen 56***Operativne skupine**

1. Operativne skupine EIP so del EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Ustanovijo jih zainteresirani subjekti, kot so kmetje, raziskovalci, svetovalci in podjetja, ki delujejo v kmetijskem in živilskem sektorju ter so pomembni za uresničevanje ciljev EIP.
2. Operativne skupine EIP vzpostavijo notranje postopke, s katerimi se zagotavlja preglednost njihovega delovanja in odločanja ter preprečuje navzkrižje interesov.
3. Države članice v okviru svojih programov odločajo, v kolikšnem obsegu bodo podpirale operativne skupine.

*Člen 57***Naloga operativnih skupin**

1. Operativne skupine EIP pripravijo načrt, ki vsebuje:
  - (a) opis inovativnega projekta, ki se bo razvil, preskusil, prilagodil ali izvedel;
  - (b) opis pričakovanih rezultatov in prispevka k cilju EIP o večji produktivnosti in trajnostnem upravljanju virov.

▼B

2. Operativne skupine pri izvajanju svojih inovativnih projektov:
  - (a) odločajo o pripravi in izvedbi inovativnih dejavnosti ter
  - (b) izvajajo inovativne dejavnosti z ukrepi, ki se financirajo v okviru programov razvoja podeželja.
3. Operativne skupine razširjajo rezultate svojega projekta, zlasti prek mreže EIP.

NASLOV V

FINANČNE DOLOČBE

*Člen 58***Sredstva in njihovo razdeljevanje**

1. Brez poseganja v odstavke 5, 6 in 7 tega člena je skupni znesek podpore Unije za razvoj podeželja na podlagi te uredbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 84 936 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011.
2. V skladu s členom 51(1) se 0,25 % sredstev iz odstavka 1 nameni tehnični pomoči za Komisijo.
3. Zaradi načrtovanja zneskov iz odstavka 1 in njihove poznejše vključitve v splošni proračun Unije se ti zneski indeksirajo za 2 % na leto.
4. Letna razdelitev zneskov iz odstavka 1 na države članice po odbitku zneska iz odstavka 2 je navedena v Prilogi I.

▼C1

5. Sredstva, ki jih država članica prenese v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013 se odštejejo od zneskov, dodeljenih tej državi članici v skladu z odstavkom 4.

▼M1

6. V letno razdelitev iz odstavka 4 tega člena se vključijo tudi sredstva, ki se v EKSRP prenesejo z uporabo člena 136a(1) Uredbe (ES) št. 73/2009 in člena 7(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013, ter sredstva, ki se v EKSRP prenesejo z uporabo členov 10b, 136 in 136b Uredbe (ES) št. 73/2009 za koledarski leti 2013 in 2014.

▼B

7. Da bi upoštevali spremembe v zvezi z letno razdelitvijo iz odstavka 4, vključno s prenosi iz odstavkov 5 in 6, da bi izvedli tehnične prilagoditve brez spremembe skupnega zneska dodeljenih sredstev ali da bi upoštevali kakršne koli druge spremembe, določene z zakonodajnim aktom po sprejetju te uredbe, je Komisija v skladu s členom 83 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za pregled zgornjih mej iz Priloge Ia.

▼B

8. Za namene dodelitve rezerve za uspešnost iz člena 22(3) in (4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se razpoložljivi namenski prejemki, zbrani v skladu s členom 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013 za EKSRP, dodajo zneskom iz člena 20 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti razpoložljivi namenski prejemki se državam članicam dodelijo sorazmerno glede na njihov delež v skupnem znesku podpore iz EKSRP.

*Člen 59***Prispevki iz Sklada**

1. V odločitvi, s katero se odobri program razvoja podeželja, se določi najvišji prispevek EKSRP k programu. Po potrebi se v odločitvi jasno opredelijo sredstva, dodeljena manj razvitim regijam.

2. Prispevek EKSRP se izračuna na podlagi zneska upravičenih javnih izdatkov.

▼C1

3. V programih razvoja podeželja se določi enotna stopnja prispevka EKSRP, ki velja za vse ukrepe. Po potrebi se določi ločena stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije, najbolj oddaljene regije, manjše Egejske otoke v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013 in regije v prehodu. Najvišja stopnja prispevka EKSRP je:

(a) 85 % upravičenih javnih izdatkov v manj razvitih regijah, v najbolj oddaljenih regijah in na manjših Egejskih otokih v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013;

▼B

(b) 75 % upravičenih javnih izdatkov za vse regije, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27;

(c) 63 % upravičenih javnih izdatkov za regije v prehodu, razen tistih iz točke (b) tega odstavka;

(d) 53 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah.

Najnižja stopnja prispevka EKSRP je 20 %.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 je najvišja stopnja prispevka EKSRP:

▼C1

(a) 80 % za ukrepe iz členov 14, 27 in 35, lokalni razvoj LEADER iz člena 32 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in operacije iz točke (a)(i) člena 19(1). Za programe manj razvitih regij, najbolj oddaljenih regij, manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013 in regij v prehodu iz točk (ab) in (ac) odstavka 3 se lahko navedena stopnja poveča na največ 90 %;

▼ B

- (b) 75 % za operacije, ki prispevajo k doseganju okoljskih ciljev ter cilju blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje na podlagi člena 17, točk (a) in (b) člena 21(1), členov 28, 29, 30, 31 ter 34;
- (c) 100 % za finančne instrumente na ravni Unije iz točke (a) člena 38(1) Uredbe(EU) št. 1303/2013;
- (d) stopnja prispevka, ki se uporablja za zadevni ukrep, povečana za dodatnih 10 odstotnih točk za prispevke k finančnim instrumentom iz točke (b) člena 38(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013;

▼ C1

- (e) 100 % za operacije, ki so financirane iz sredstev, prenesenih v EKSRP ob uporabi člena 136a(1) Uredbe (ES) št. 73/2009 in člena 7(2) ter člena 14(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

▼ M7

- (f) 100 % za znesek 100 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Irski, za znesek 500 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Portugalski, in za znesek 7 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Cipru;

▼ B

- (g) za države članice, ki 1. januarja 2014 ali pozneje prejemajo finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, se lahko stopnja prispevka EKSPR, ki izhaja iz uporabe člena 24(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 poviša za največ dodatnih 10 odstotnih točk, do največ 95 %, za izdatke, ki jih morajo te države članice plačati v prvih dveh letih izvajanja programa razvoja podeželja. Vendar se stopnja prispevka EKSPR, ki bi se uporabljala brez tega odstopanja, upošteva za skupne javne izdatke v programskem obdobju;

▼ M7

- (h) stopnja prispevka iz člena 39a(13) Uredbe (EU) št. 1303/2013 za finančni instrument iz točke (c) člena 38(1) navedene uredbe.

▼ B

5. Najmanj 5 % in v primeru Hrvaške 2,5 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za pristop LEADER.

6. Vsaj 30 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za ukrepe iz člena 17 za naložbe, povezane s podnebjem in okoljem, iz členov 21, 28, 29 in 30, razen plačil v zvezi z okvirno direktivo o vodah, ter členov 31, 32 in 34.

Prvi pododstavek se ne uporablja za najbolj oddaljene regije in čezmorska ozemlja držav članic.

7. Kadar država članica predloži tako nacionalni program kot več regionalnih programov, se odstavka 5 in 6 za nacionalni program ne uporabljata. Prispevek EKSRP k nacionalnemu programu se upošteva pri izračunu odstotka iz odstavkov 5 in 6 za posamezni regionalni program, sorazmerno deležu tega regionalnega programa v dodeljenih sredstvih na nacionalni ravni.

▼ B

8. Izdatki, ki jih sofinancira EKSRP, niso sofinancirani s prispevki iz strukturnih skladov, Kohezijskega sklada ali katerega koli drugega finančnega instrumenta Unije.

9. Pri javnih izdatkih za pomoč podjetjem se upoštevajo omejitve pomoči, ki veljajo za državno pomoč, če ta uredba ne določa drugače.

*Člen 60***Upravičenost izdatkov****▼ M7**

1. Z odstopanjem od člena 65(9) Uredbe (EU) št. 1303/2013 je v programih razvoja podeželja v primeru nujnih ukrepov zaradi naravnih nesreč, katastrofičnih dogodkov ali slabih vremenskih razmer ali pa znatne in nenadne spremembe socialno-ekonomskih razmer v državi članici ali regiji lahko določeno, da se upravičenost izdatkov v zvezi s spremembami programov lahko začne z dnem, ko se je zgodil zadevni dogodek.

▼ B

2. Izdatki so upravičeni do prispevka EKSRP le, če so nastali pri operacijah, ki jih je v skladu z merili za izbor iz člena 49 določil organ upravljanja za zadevni program ali za program v njegovi pristojnosti.

▼ M7

Razen splošnih stroškov, opredeljenih v točki (c) člena 45(2), se v zvezi z naložbenimi operacijami v okviru ukrepov s področja uporabe člena 42 PDEU za upravičene štejejo le izdatki, ki so nastali po predložitvi vloge pristojnemu organu. Vendar lahko države članice v svojem programu določijo, da so upravičeni tudi izdatki, ki se nanašajo na nujne ukrepe zaradi naravnih nesreč, katastrofičnih dogodkov ali slabih vremenskih razmer ali pa znatne in nenadne spremembe socialno-ekonomskih razmer v državi članici ali regiji in ki jih je upravičenec imel, potem ko se je zgodil dogodek.

▼ B

Države članice lahko v svojih programih določijo, da so upravičeni le izdatki, ki so nastali po tem, ko je vlogo za podporo odobril pristojni organ.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za člen 51(1) in (2).

▼ M7

4. Plačila upravičencev se dokažejo z računi in potrdili o plačilu. Kadar to ni mogoče, se plačila dokažejo z dokumenti enake dokazne vrednosti, razen če gre za oblike podpore iz člena 67(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ki niso podpora iz točke (a) navedenega člena.

▼ B*Člen 61***Upravičeni izdatki**

1. Če se tekoči stroški krijejo s podporo v skladu s to uredbo, so upravičene naslednje vrste stroškov:

- (a) operativni stroški;
- (b) stroški za zaposlene;
- (c) stroški usposabljanja;
- (d) stroški v zvezi z odnosi z javnostmi;

▼ B

(e) finančni stroški;

(f) stroški mrežnega povezovanja.

2. Študije se štejejo za upravičene izdatke le, če so povezane z določeno operacijo v okviru programa ali s posebnimi cilji programa.

3. Prispevki v naravi v obliki zagotovitve del, blaga, storitev, zemljišč in nepremičnin, za katere ni bilo izvršeno nobeno plačilo z gotovino, ki bi ga bilo mogoče dokazati z računom ali dokumenti enake dokazne vrednosti, so lahko upravičeni do podpore, če so izpolnjeni pogoji iz člena 69 Uredbe (EU) št. 1303/2013

*Člen 62***Preverljivost in možnost kontrole ukrepov**

1. Države članice zagotovijo, da so vsi ukrepi za razvoj podeželja, ki jih nameravajo izvajati, preverljivi in da jih je mogoče kontrolirati. Zato organ upravljanja in plačilna agencija vsakega programa razvoja podeželja predhodno ocenita preverljivost in možnost kontrole ukrepov, ki se vključijo v program razvoja podeželja. Organ upravljanja in plačilna agencija preverljivost ukrepov in možnost njihove kontrole ocenjujeta tudi med izvajanjem programa razvoja podeželja. Pri predhodni oceni in oceni med izvajanjem se upoštevajo rezultati kontrol v predhodnem in tekočem programskem obdobju. Če ocena pokaže, da zahteve v zvezi s preverljivostjo in možnostjo kontrole ukrepov niso izpolnjene, se zadevni ukrepi ustrezno prilagodijo.

▼ M7

2. Kadar je pomoč odobrena na podlagi standardnih stroškov ali dodatnih stroškov in izpada dohodka v skladu s točkama (a) in (b) člena 21(1), kar zadeva izpad dohodka in stroške vzdrževanja, ter s členi 28 do 31, 33 in 34, države članice zagotovijo, da so zadevni izračuni ustrezni in natančni ter pripravljeni vnaprej na podlagi poštene, pravične in preverljive metode izračuna. Zato organ, ki je funkcionalno neodvisen od organov, pristojnih za izvajanje programa, ter ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, opravi izračune ali potrdi njihovo ustreznost in natančnost. V program razvoja podeželja se vključi izjava, v kateri se potrdita ustreznost in natančnost izračunov.

▼ B*Člen 63***Predplačila**

1. Pogoj za izplačilo predplačil je izdaja bančne garancije ali enakovredno jamstvo v višini 100 % zneska predplačila. Kar zadeva javne upravičence, se predplačila izplačajo občinam, regionalnim organom in njihovim združenjem ter subjektom javnega prava.

▼B

Instrument, ki ga javni organ da kot jamstvo, se šteje za enakovrednega garanciji iz prvega pododstavka, če se organ zaveže izplačati znesek, krit z navedenim jamstvom, kolikor ni ugotovljena upravičenost do predplačila.

2. Garancija se lahko sprost, če pristojna plačilna agencija ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov, ki ustrezajo javnemu prispevku, povezanemu z operacijo, presegel znesek predplačila.

NASLOV VI

UPRAVLJANJE, KONTROLA IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

*Člen 64***Odgovornosti Komisije**

Za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 317 PDEU Komisija v okviru deljenega upravljanja izvaja ukrepe in kontrole iz Uredbe (EU) št. 1306/2013

*Člen 65***Odgovornosti držav članic**

1. Države članice za učinkovito zaščito finančnih interesov Unije sprejmejo zakonske in druge predpise v skladu s členom 58(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

2. Države članice za vsak program razvoja podeželja imenujejo naslednje organe:

(a) organ upravljanja, ki je lahko javni ali zasebni organ, ki deluje na nacionalni ali regionalni ravni, ali pa država članica sama, kadar izvaja to nalogo, je pristojen za upravljanje zadevnega programa;

(b) akreditirano plačilno agencijo v smislu člena 7 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) certifikacijski organ v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

3. Države članice za vsak program razvoja podeželja zagotovijo vzpostavitev ustreznega sistema upravljanja in kontrole, ki zagotavlja jasno dodelitev in ločitev nalog med organom upravljanja in drugimi organi. Države članice so odgovorne za zagotavljanje učinkovitega delovanja sistemov v celotnem programskem obdobju.

4. Države članice jasno opredelijo naloge organa upravljanja, plačilne agencije in lokalnih akcijskih skupin v okviru pristopa LEADER, kar zadeva uporabo meril za upravičenost in izbor ter postopek izbora projektov.

▼ B*Člen 66***Organ upravljanja**

1. Organ upravljanja je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje programa ter zlasti za:

- (a) zagotovitev ustreznega in varnega elektronskega sistema za beleženje, vzdrževanje, vodenje in sporočanje statističnih podatkov v zvezi s programom in njegovim izvajanjem, potrebnih za spremljanje in vrednotenje, in zlasti podatkov, ki so potrebni za spremljanje napredka pri doseganju opredeljenih ciljev in prednostnih nalog;

▼ M7**▼ B**

- (c) zagotovitev, da upravičenci in drugi organi, ki sodelujejo pri izvajanju operacij:

- (i) prejmejo informacije o svojih obveznostih na podlagi odobrene pomoči in uporabljajo ločen računovodski sistem ali pa ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo;

- (ii) poznajo zahteve glede predložitve podatkov organu upravljanja ter evidentiranja učinkov in rezultatov;

- (d) zagotovitev, da je predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013 v skladu s sistemom vrednotenja in spremljanja, ter sprejetje tega vrednotenja in njegovo predložitev Komisiji;

- (e) zagotovitev, da je načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013 pripravljen, da je naknadno vrednotenje programa iz člena 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013 izvedeno v rokih, določenih v navedeni uredbi, zagotovitev, da so takšna vrednotenja v skladu s sistemom spremljanja in vrednotenja, ter njihovo predložitev odboru za spremljanje in Komisiji;

- (f) zagotovitev informacij in dokumentov, potrebnih za spremljanje izvajanja programa glede na njegove posebne cilje in prednostne naloge, odboru za spremljanje;

- (g) pripravo letnega poročila o izvajanju, vključno z združenimi preglednicami za spremljanje, in njegovo predložitev Komisiji, potem ko ga odobri odbor za spremljanje;

- (h) zagotovitev, da plačilna agencija pred odobritvijo izplačil prejme vse potrebne informacije, zlasti informacije o uporabljenih postopkih in izvedenih kontrolah pri operacijah, izbranih za financiranje;

- (i) zagotovitev obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje, in sicer z obveščanjem morebitnih upravičencev, strokovnih organizacij, gospodarskih in socialnih partnerjev, organov, vključenih v spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami, ter zadevnih nevladnih organizacij, vključno z okoljskimi organizacijami, o možnostih, ki jih nudi program, in pravilih glede dostopa do sredstev programa ter z obveščanjem upravičencev o prispevku Unije, širše javnosti pa o vlogi Unije v programu.

▼B

2. Država članica ali organ upravljanja lahko za upravljanje in izvajanje operacij razvoja podeželja določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, regionalnimi razvojnimi organi ali nevladnimi organizacijami.

Kadar se del nalog organa upravljanja prenese na drug organ, je organ upravljanja še naprej v celoti odgovoren za učinkovitost in pravilnost upravljanja ter izvajanja navedenih nalog. Organ upravljanja zagotovi, da so opredeljene ustrezne določbe, ki drugemu organu omogočajo pridobitev vseh potrebnih podatkov in informacij za izvajanje teh nalog.

3. Če je v program razvoja podeželja vključen tematski podprogram iz člena 7, lahko organ upravljanja za upravljanje in izvajanje navedene strategije določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, lokalnimi akcijskimi skupinami ali nevladnimi organizacijami. V tem primeru se uporablja odstavek 2.

Organ upravljanja zagotovi, da se operacije in učinki takšnega tematskega podprograma za namene sistema spremljanja in vrednotenja iz člena 67 opredelijo ločeno.

4. Ob upoštevanju vloge plačilnih agencij in drugih organov, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 1306/2013 se lahko v primeru, ko ima država članica več kot en program, imenuje usklajevalni organ, ki bo zagotavljal usklajenost upravljanja sredstev ter povezavo med Komisijo in nacionalnimi organi upravljanja.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne pogoje za izvajanje zahtev glede informiranja in obveščanja javnosti iz točke (i) odstavka 1.

NASLOV VII

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

POGLAVJE I

Splošne določbe

Oddelek 1

Vzpostavitev sistema spremljanja in vrednotenja ter njegovi cilji*Člen 67***Sistem spremljanja in vrednotenja**

V skladu s tem naslovom se v sodelovanju med Komisijo in državami članicami pripravi skupni sistem spremljanja in vrednotenja, ki ga Komisija sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

▼B*Člen 68***Namen**

Namen sistema spremljanja in vrednotenja je:

- (a) prikazati napredek in dosežke politike razvoja podeželja ter ocena vpliva, uspešnosti, učinkovitosti in pomembnosti posredovanj v okviru politike razvoja podeželja;
- (b) prispevati k bolj ciljno usmerjeni podpori za razvoj podeželja;
- (c) podpreti skupni proces pridobivanja znanja in izkušenj, ki je povezan s spremljanjem in vrednotenjem.

O d d e l e k 2**T e h n i č n e d o l o č b e***Člen 69***Skupni kazalniki**

1. Seznam skupnih kazalnikov, ki se nanašajo na izhodiščno stanje, pa tudi finančno izvajanje, učinke, rezultate in vpliv programa, ter veljajo za vsak program, se opredeli v sistemu spremljanja in vrednotenja iz člena 67, da se omogoči združevanje podatkov na ravni Unije.
2. Skupni kazalniki temeljijo na razpoložljivih podatkih in so povezani s strukturo in cilji okvira politike razvoja podeželja ter omogočajo oceno napredka, učinkovitosti in uspešnosti izvajanja politike glede na cilje na ravni Unije, nacionalni ravni in ravni programa. Skupni kazalniki vpliva temeljijo na razpoložljivih podatkih.
3. Izvajalec vrednotenja količinsko ovrednoti vpliv programa, ki se meri s kazalniki vpliva. Komisija na podlagi ugotovitev iz vrednotenja SKP, vključno z vrednotenjem programov razvoja podeželja, ob pomoči držav članic oceni skupni vpliv vseh instrumentov SKP.

*Člen 70***Elektronski informacijski sistem**

Ključne informacije o izvajanju programa, o vsaki operaciji, izbrani za financiranje, in o zaključenih operacijah, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje, vključno s ključnimi informacijami o vsakem upravičencu in projektu, se beležijo in vodijo elektronsko.

▼ B*Člen 71***Zagotavljanje informacij**

Upravičenci do podpore v okviru ukrepov razvoja podeželja in lokalne akcijske skupine se zavežejo, da bodo organu upravljanja in/ali imenovanim izvajalcem vrednotenja ali drugim organom, pooblaščenim za opravljanje nalog v njihovem imenu, zagotovili vse informacije, potrebne za omogočanje spremljanja in vrednotenja programa, zlasti kar zadeva izpolnjevanje opredeljenih ciljev in prednostnih nalog.

*POGLAVJE II****Spremljanje****Člen 72***Postopki spremljanja**

1. Organ upravljanja in odbor za spremljanje iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1303/2013 spremljata kakovost izvajanja programa.

2. Organ upravljanja in odbor za spremljanje spremljata vsak program razvoja podeželja z uporabo finančnih kazalnikov, kazalnikov učinka in ciljnih kazalnikov.

*Člen 73***Odbor za spremljanje**

Države članice z regionalnimi programi lahko ustanovijo nacionalni odbor za spremljanje, ki usklajuje izvajanje teh programov glede na nacionalni okvir in črpanje finančnih sredstev.

*Člen 74***Odgovornosti odbora za spremljanje**

Odbor za spremljanje se prepriča o učinkovitosti programa razvoja podeželja in uspešnosti njegovega izvajanja. V ta namen odbor za spremljanje poleg nalog iz člena 49 Uredbe (EU) št. 1303/2013

▼ M7

(a) pred objavo zadevnega razpisa za zbiranje predlogov in po tem, ko se z njim opravi posvetovanje, izda mnenje v zvezi z merili za izbor financiranih operacij, pri čemer se ta merila pregledajo glede na potrebe programiranja;

▼ B

(b) preuči dejavnosti in rezultate v zvezi z napredkom pri izvajanju načrta vrednotenja programa;

(c) preuči zlasti ukrepe iz programa v zvezi z izpolnjevanjem predhodnih pogojenosti, ki spadajo v pristojnost organa upravljanja, ter je obveščen o ukrepih v zvezi z izpolnjevanjem drugih predhodnih pogojenosti;

▼B

- (d) sodeluje v nacionalni mreži za podeželje z namenom izmenjave informacij o izvajanju programa; in
- (e) obravnava in odobrava letna poročila o izvajanju, preden se pošljejo Komisiji.

*Člen 75***Letno poročilo o izvajanju**

1. Država članica Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju programa razvoja podeželja v prejšnjem koledarskem letu do 30. junija 2016 in do 30. junija vsakega naslednjega leta do vključno leta 2024. Poročilo, predloženo leta 2016, zajema koledarski leti 2014 in 2015.
2. Letna poročila o izvajanju poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 med drugim vključujejo informacije o finančnih obveznostih in izdatkih za posamezen ukrep ter povzetek dejavnosti, izvedenih v zvezi z načrtom vrednotenja.
3. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2017, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program.
4. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2019, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program, ter oceno napredka pri zagotavljanju celostnega pristopa k uporabi EKSRP in drugih finančnih instrumentov EU za podporo prostorskega razvoja podeželskih območij, tudi s strategijami lokalnega razvoja.
5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o predložitvi letnih poročil o izvajanju. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

*POGLAVJE III****Vrednotenje****Člen 76***Splošne določbe**

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi elemente, ki morajo biti vključeni v predhodna in naknadna vrednotenja iz členov 55 in 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ter vzpostavi minimalne zahteve za načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.
2. Države članice zagotovijo, da so vrednotenja skladna s skupnim pristopom vrednotenja, dogovorjenim v skladu s členom 67, organizirajo pripravo in zbiranje zahtevanih podatkov ter izvajalcem vrednotenja zagotovijo različne informacije, pridobljene s sistemom spremljanja.

▼B

3. Države članice poročila o vrednotenju objavijo na internetu, Komisija pa jih objavi na svoji spletni strani.

*Člen 77***Predhodno vrednotenje**

Države članice zagotovijo, da so izvajalci predhodnega vrednotenja že v zgodnji fazi vključeni v proces priprave programa razvoja podeželja, kar vključuje pripravo analize iz točke (b) člena 8(1), zasnovo intervencijske logike in opredelitev ciljev programa.

*Člen 78***Naknadno vrednotenje**

Države članice leta 2024 pripravijo poročilo o naknadnem vrednotenju za vsak njihov program razvoja podeželja. To poročilo se Komisiji predloži do 31. decembra 2024.

*Člen 79***Povzetki vrednotenj**

Povzetki poročil o predhodnem in naknadnem vrednotenju na ravni Unije se pripravijo v pristojnosti Komisije.

Povzetki poročil o vrednotenju se dokončajo najpozneje do 31. decembra v letu po predložitvi zadevnih vrednotenj.

NASLOV VIII

DOLOČBE O KONKURENCI*Člen 80***Pravila za podjetja**

Kadar je podpora v skladu s to uredbo odobrena za oblike sodelovanja med podjetji, se lahko odobri le za takšne oblike sodelovanja, ki so skladne s pravili konkurence, kot se uporabljajo na podlagi členov od 206 do 210 Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

*Člen 81***Državna pomoč**

1. Če v tem naslovu ni drugače določeno, se členi 107, 108 in 109 PDEU uporabljajo za podporo držav članic, namenjeno razvoju podeželja.

2. Členi 107, 108 in 109 PDEU se na področju uporabe člena 42 PDEU ne uporabljajo za plačila, ki jih države članice izvedejo na podlagi te uredbe in v skladu z njo, ali za dodatno nacionalno financiranje iz člena 82.

▼B*Člen 82***Dodatno nacionalno financiranje**

Plačila, ki jih izvedejo države članice v zvezi z operacijami s področja uporabe člena 42 PDEU in so namenjena dodatnemu financiranju za razvoj podeželja, za katerega se odobri podpora Unije kadar koli med programskim obdobjem, države članice vključijo v program razvoja podeželja, kot je določeno v točki (j) člena 8(1), in kadar izpolnjujejo merila iz te uredbe, jih odobri Komisija.

NASLOV IX

POOBLASTILA KOMISIJE, SKUPNE DOLOČBE TER PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE*POGLAVJE I****Pooblastila Komisije****Člen 83***Izvajanje pooblastila****▼C1**

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6), 58(7) in 89 je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

▼B

►C1 2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6), 58(7) in 89 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od datuma začetka veljavnosti te uredbe. ◀ Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podalžanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

►C1 3. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6), 58(7) in 89 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. ◀ Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.

▼B

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

▼C1

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), členom 28(10) in (11), členi 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6), 58(7) in 89, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od prejema uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

▼B*Člen 84***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor, ki se imenuje Odbor za razvoj podeželja. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

*POGLAVJE II***Skupne določbe***Člen 85***Izmenjava informacij in dokumentov**

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami vzpostavi informacijski sistem, ki omogoča varno izmenjavo podatkov skupnega interesa med Komisijo in vsako od držav članic. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o delovanju tega sistema. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

2. Komisija zagotovi ustrezen in varen elektronski sistem, v katerem se ključne informacije ter poročila o spremljanju in vrednotenju beležijo, vzdržujejo in upravljajo.

*Člen 86***Obdelava in varstvo osebnih podatkov**

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke zaradi izvajanja svojih obveznosti upravljanja, kontrole, spremljanja in vrednotenja iz te uredbe, in zlasti tistih iz naslovov VI in VII, in teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s tem namenom.

▼B

2. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja v skladu z naslovom VII ter se pri tem uporablja varen elektronski sistem iz člena 85, se spremenijo v anonimne in se obdelujejo le v zbirni obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu s pravili iz Direktive 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je potrebno za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se dodatno obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavnega nacionalnega prava in prava Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelujejo njihove osebne podatke in da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi tega pravice, določene v pravilih o varstvu podatkov iz Direktive 95/46/ES oziroma Uredbe (ES) št. 45/2001.

5. Za ta člen se uporabljajo členi 111 do 114 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

*Člen 87***Splošne določbe SKP**

Za ukrepe iz te uredbe se uporabljajo Uredba (EU) št. 1306/2013 in določbe, sprejete na podlagi navedene uredbe.

*POGLAVJE III****Prehodne in končne določbe****Člen 88***Uredba (ES) št. 1698/2005**

Uredba (ES) št. 1698/2005 se razveljavi.

Uredba (ES) št. 1698/2005 se še naprej uporablja za operacije, ki se izvajajo v skladu s programi, ki jih Komisija na podlagi navedene uredbe odobri pred 1. januarjem 2014.

*Člen 89***Prehodne določbe**

Za lažji prehod s sistema, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1698/2005, na sistem, vzpostavljen s to uredbo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, pod katerimi se lahko podpora, ki jo Komisija odobri v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vključi v podporo iz te uredbe, tudi za tehnično pomoč in naknadna vrednotenja. V navedenih delegiranih aktih se lahko določijo tudi pogoji za prehod iz podpore za razvoj podeželja za Hrvaško v okviru Uredbe (ES) št. 1085/2006 na podporo, dodeljeno v okviru te uredbe.

▼B

Člen 90

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼ **M8**

PRILOGA I

RAZDELITEV PODPORE UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA (2014–2020)

(tekoče cene v EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Belgija	40 855 562	97 243 257	109 821 794	97 175 076	97 066 202	102 912 713	102 723 155	647 797 759
Bolgarija	0	502 807 341	505 020 057	340 409 994	339 966 052	339 523 306	338 990 216	2 366 716 966
Češka	0	470 143 771	503 130 504	344 509 078	343 033 490	323 242 050	321 615 103	2 305 673 996
Danska	90 287 658	90 168 920	136 397 742	144 868 072	153 125 142	152 367 537	151 588 619	918 803 690
Nemčija	664 601 903	1 498 240 410	1 685 574 112	1 404 073 302	1 400 926 899	1 397 914 658	1 394 588 766	9 445 920 050
Estonija	103 626 144	103 651 030	111 192 345	122 865 093	125 552 583	127 277 180	129 177 183	823 341 558
Irska	0	469 633 941	469 724 442	313 007 411	312 891 690	312 764 355	312 570 314	2 190 592 153
Grčija	0	907 059 608	1 007 736 821	703 471 245	701 719 722	700 043 071	698 261 326	4 718 291 793
Španija	0	1 780 169 908	1 780 403 445	1 185 553 005	1 184 419 678	1 183 448 718	1 183 394 067	8 297 388 821
Francija	4 353 019	2 336 138 618	2 363 567 980	1 665 777 592	1 668 304 328	1 984 761 729	1 987 739 983	12 010 643 249
Hrvaška	0	448 426 250	448 426 250	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Italija	0	2 223 480 180	2 231 599 688	1 493 380 162	1 495 583 530	1 498 573 799	1 501 763 408	10 444 380 767
Ciper	0	28 341 472	28 345 126	18 894 801	18 892 389	18 889 108	18 881 481	132 244 377
Latvija	138 327 376	150 968 424	153 066 059	155 139 289	157 236 528	159 374 589	161 491 517	1 075 603 782
Litva	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	247 213 599	264 151 386	1 663 526 240
Luksemburg	0	21 385 468	21 432 133	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Madžarska	0	742 851 235	737 099 981	488 620 684	488 027 342	487 402 356	486 662 895	3 430 664 493

▼ **M9**▼ **M8**

▼ M8*(tekoče cene v EUR)*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Malta	0	20 905 107	20 878 690	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Nizozemska	87 118 078	87 003 509	118 496 585	118 357 256	118 225 747	148 107 797	147 976 388	825 285 360
Avstrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Poljska	1 569 517 638	1 175 590 560	1 193 429 059	1 192 025 238	1 190 589 130	1 189 103 987	1 187 301 202	8 697 556 814
Portugalska	577 031 070	577 895 019	578 913 888	579 806 001	580 721 241	581 637 133	582 456 022	4 058 460 374
Romunija	0	1 723 260 662	1 751 613 412	1 186 544 149	1 184 725 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 127 996 402
Slovenija	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovaška	271 154 575	213 101 979	215 603 053	215 356 644	215 106 447	214 844 203	214 524 943	1 559 691 844
Finska	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Švedska	0	386 944 025	378 153 207	249 386 135	249 552 108	249 710 989	249 818 786	1 763 565 250
Združeno kraljestvo	475 531 544	848 443 195	850 859 320	754 569 938	754 399 511	755 442 113	756 171 870	5 195 417 491
EU-28 skupaj	5 264 723 001	18 149 536 729	18 649 599 495	14 337 026 697	14 346 899 509	14 656 460 137	14 675 251 797	100 079 497 365

▼ M9▼ M8

Tehnična pomoč	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Skupaj	5 298 853 700	18 183 668 706	18 683 732 774	14 371 161 305	14 381 035 473	14 690 597 483	14 709 390 553	100 318 439 994

▼ M9

PRILOGA II

ZNESKI IN STOPNJE PODPORE

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
15(8)	Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah	1 500	na nasvet
		200 000	na tri leta za usposabljanje svetovalcev
16(2)	Dejavnosti informiranja in promocije	70 %	upravičenih stroškov ukrepa
16(4)	SHEME kakovosti za kmetijske proizvode in živila	3 000	na kmetijsko gospodarstvo na leto
17(3)	Naložbe v osnovna sredstva		Kmetijski sektor
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27.
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na Hrvaškem za izvajanje Direktive Sveta 91/676/EGS (1) v obdobju največ štirih let od dneva pristopa v skladu s členoma 3(2) in 5(1) navedene direktive
		75 %	zneska upravičene naložbe na manjših Egejskih otokih
		40 %	<p>► M7 zneska upravičenih naložb v drugih regijah</p> <p>Pod pogojem, da najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za:</p> <ul style="list-style-type: none"> — mlade kmete, in sicer za največ pet let od datuma vzpostavitve, kot je določen v programu razvoja podeželja, ali do izvedbe dejanj, opredeljenih v poslovnem načrtu iz člena 19(4); ◀ — kolektivne naložbe in integrirane projekte, vključno s tistimi, povezanimi z združevanjem organizacij proizvajalcev; — območja z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32;

▼ B

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
			<ul style="list-style-type: none"> — operacije, ki se podpirajo v okviru EIP; — naložbe v zvezi z operacijami iz členov 28 in 29.
			predelavo in trženje proizvodov, naštetih v Prilogi I k PDEU
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	<p>► M7 zneska upravičenih naložb v drugih regijah</p> <p>Pod pogojem, da najvišji skupni znesek podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za operacije, ki se podpirajo v okviru EIP, za kolektivne naložbe in integrirane projekte ali operacije v zvezi z združevanjem organizacij proizvajalcev. ◀</p>
17(4)	Naložbe v osnovna sredstva	100 %	Neproizvodne naložbe ter kmetijska in gozdarska infrastruktura
18(5)	Obnavljanje potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov	80 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih izvajajo posamezni kmetje
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih skupaj izvaja več upravičencev
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za operacije obnove kmetijskega zemljišča in proizvodnega potenciala, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov
19(6)	Razvoj kmetij in podjetij	70 000	na mladega kmeta v skladu s členom 19(1)(a)(i)
		70 000	na upravičenca v skladu s členom 19(1)(a)(ii)
		15 000	na majhno kmetijo v skladu s členom 19(1)(a)(iii)

▼ **B**

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
23(3)	Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov	80 %	zneska upravičenih naložb za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov
26(4)	Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov	65 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah
27(4)	Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev	10 %	Kot odstotni delež tržne proizvodnje v prvih petih letih po priznanju. Podpora se postopno znižuje.
		100 000	najvišji znesek na leto v vseh primerih.
28(8)	Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
		200 (*)	na glavo velike živine na leto za lokalne pasme, ki jim grozi prenehanje reje
29(5)	Ekološko kmetovanje	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
30(7)	Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah	500 (*)	največ na ha na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let
		200 (*)	največ na ha na leto
		50 (**)	najmanj na ha na leto za plačila na podlagi okvirne direktive o vodah
31(3)	Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami	25	najmanj na ha na leto v povprečju za površino, za katero upravičenec prejema podporo
		250 (*)	največ na ha na leto
		450 (*)	največ na ha na leto v gorskih območjih iz člena 32(2)

▼ **B**

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
33(3)	Dobrobit živali	500	na GVŽ
34(3)	Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve in ohranjanje gozdov	200 (*)	na ha na leto

▼ **M7**

37(5)	Zavarovanje pridelka, živali in rastlin	70 %	zavarovalne premije, ki jo je treba plačati
38(5)	Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezni živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče	70 %	upravičenih stroškov
39(5)	Instrument za stabilizacijo dohodka	70 %	upravičenih stroškov

▼ **B**

(¹) Direktiva Sveta z dne 12. decembra 1991, o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih viriv (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

(*) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

(**) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko znižajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

Opomba: Intenzivnosti pomoči ne posegajo v pravila Unije o državni pomoči.

PRILOGA III

BIOFIZIKALNA MERILA ZA RAZMEJITEV OBMOCIJ Z NARAVNIMI OMEJITVAMI

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
PODNEBJE		
Nizka temperatura (*)	dolžina obdobja rasti (število dni), ki je določena s številom dni s povprečno dnevno temperaturo > 5 °C (LGpT5), ali	≤ 180 dni
	vsota termalnega časa (stopinjskih dni) za obdobje rasti, določena z vsoto povprečnih dnevni temperatur > 5 °C	≤ 1 500 stopinjskih dni
Suhost	razmerje med letno količino padavin (P) in letno potencialno evapotranspiracijo (PET)	P/PET ≤ 0,5
PODNEBJE IN TLA		
Prekomerna vlažnost tal	število dni, ko vlažnost doseže ali preseže 100 % kapacitete tal	≥ 230 dni
TLA		
Omejeno izsuševanje tal (*)	območja, namočena večji del leta	mokra tla do 80 cm pod površjem več kot 6 mesecev ali mokra tla do 40 cm pod površjem več kot 11 mesecev ali območje s slabim ali zelo slabim odvajanjem vode ali barvni vzorec oglejenih tal do 40 cm pod površjem
Neugodna tekstura in kamnitost (*)	relativna pogostost ilovice, blata, peska, organskih snovi (masa v %) in grobih delcev (prostorninski %)	≥ 15 % prostornine vrhnje plasti tal je grob material, vključno z osamljenimi skalami in balvani, ali
		tekstura v polovici ali (skupno) več od 100 cm površine tal je pesek, ilovnati pesek, opredeljen kot: % blata + (2 × % ilovice) ≤ 30 % ali
		tekstura vrhnje plasti tal je težka ilovica (≥ 60 % ilovice) ali
		organska prst (organska snov ≥ 30 %) debeline najmanj 40 cm ali
		vrhnja plast tal vsebuje 30 % ali več ilovice in v 100 cm od površine tal obstajajo vertične lastnosti

▼ B

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
Plitko koreninjenje	globina (cm) od površine tal do trdne kamnine ali trdih tal	≤ 30 cm
Slabe kemijske lastnosti (*)	prisotnost soli, izmenljivega natrija, prekomerne kislosti	slanost: ≥ 4 decisiemense na meter (dS/m) v vrhnji plasti tal ali
		vsebnost natrija: ≥ 6 odstotkov izmenljivega natrija (ESP) v polovici ali (skupno) več od 100 cm površinske plasti tal ali
		kislost tal: pH ≤ 5 (v vodi) v vrhnji plasti tal
ZEMLJIŠČE		
Strmo pobočje	sprememba nadmorske višine glede na planimetrično razdaljo (%)	≥ 15 %

(*) Države članice morajo izpolnjevanje tega merila preveriti le glede na tiste prage, ki so relevantni za poseben položaj območja.

PRILOGA IV

OKVIRNI SEZNAM UKREPOV IN OPERACIJ, KI SO POSEBNO POMEMBNI ZA TEMATSKE PODPROGRAME IZ ČLENA 7

Mladi kmetje:

Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena mladim kmetom, ki prvič ustanavljajo kmetijsko gospodarstvo

Naložbe v osnovna sredstva

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Sodelovanje

Naložbe v nekmetske dejavnosti

Majhne kmetije:

Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij

Naložbe v osnovna sredstva

Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Sodelovanje

Naložbe v nekmetske dejavnosti

Ustanovitev skupin proizvajalcev

LEADER

Gorska območja:

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami

Kmetijsko-okoljske - podnebne operacije

Sodelovanje

Naložbe v osnovna sredstva

Razvoj kmetij in podjetij na podeželskih območjih

Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Ustanovitev skupin proizvajalcev

LEADER

Kratke dobavne verige:

Sodelovanje

Ustanovitev skupin proizvajalcev

LEADER

Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

▼ B

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v osnovna sredstva

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Ženske na podeželju:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Razvoj kmetij in podjetij

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Sodelovanje

LEADER

Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotska raznovrstnost:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

Ekološko kmetovanje

Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (biotska raznovrstnost)

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

Sodelovanje

Obvladovanje tveganj

PRILOGA V

PREDHODNE POGOJENOSTI ZA RAZVOJ PODEŽELJA

1. POGOJENOSTI V ZVEZI S PREDNOSTNIMI NALOGAMI

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>Prednostna naloga za RP 3: spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobit živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu</p> <p>TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj</p>	3.1. Preprečevanje in obvladovanje tveganj: obstoj nacionalnih ali regionalnih ocen tveganja za obvladovanje nesreč, v katerih je upoštevano prilagajanje podnebnim spremembam	<ul style="list-style-type: none"> — Uvedeno je nacionalno ali regionalno ocenjevanje tveganj, ki vključuje naslednje elemente: — opis procesa, metodologije, metod in podatkov neobčutljive narave, ki se uporabljajo za ocenjevanje tveganj, ter meril, temelječih na oceni tveganja, za določitev prednostnih naložb; — opis scenarijev z enim tveganjem in scenarijev z več tveganji; — po potrebi upoštevanje nacionalnih strategij za prilagajanja podnebnim spremembam.
<p>Prednostna naloga za RP 4: obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom</p>	4.1. Dobri kmetijski in okoljski pogoji (GAEC): standardi za ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) 1306/2013 so določeni na nacionalni ravni	— Standardi ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju so določeni v nacionalnem pravu ter opisani v programih;
<p>TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj</p>	4.2. Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev: minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz člena 28 poglavja I naslova III te uredbe so določene na nacionalni ravni	— minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz poglavja I naslova III te uredbe so opisane v programih;
<p>TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov</p>	4.3. Drugi ustrezni nacionalni standardi: ustrezni obvezni nacionalni standardi so določeni za namene člena 28 poglavja I naslova III te uredbe	— ustrezni obvezni nacionalni standardi so opisani v programih.
<p>Prednostna naloga za RP 5: spodbujanje učinkovite rabe virov in podpiranje prehoda na nizkoogljično in podnebju prilagojeno gospodarstvo v sektorjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva</p> <p>TC 4: podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih</p>	5.1. Energetska učinkovitost: Uvedeni so bili ukrepi za spodbujanje stroškovno učinkovitih izboljšav na področju učinkovitosti rabe končne energije in stroškovno učinkovitih naložb v energetska učinkovitost pri gradnji ali obnovi stavb.	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi vključujejo: — ukrepe, namenjene zagotavljanju vzpostavitve minimalnih zahtev, povezanih z energetska učinkovitostjo stavb, v skladu s členi 3, 4 in 5 Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾; — ukrepe, potrebne za vzpostavitev sistema certificiranja energetske učinkovitosti stavb v skladu s členom 11 Direktive 2010/31/EU;

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov</p>	<p>5.2. Vodni sektor: obstoj a) politike določanja cen vode, ki zagotavlja ustrezne spodbude za uporabnike za učinkovito rabo vodnih virov, in b) ustreznega prispevka različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev v višini, ki se določi v odobrenem načrtu upravljanja povodja za naložbe, podprte s programi.</p> <p>5.3. Energija iz obnovljivih virov: Izvedeni so bili ukrepi za spodbujanje proizvodnje in distribucije obnovljivih virov energije ⁽⁴⁾.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ukrepe za zagotovitev strateškega načrtovanja na področju energetske učinkovitosti v skladu s členom 3 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾; — ukrepe v skladu s členom 13 Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah, da se končnim odjemalcem zagotovijo individualni števcji v mejah tehnične izvedljivosti in finančne sprejemljivosti ter sorazmerno z morebitnimi prihranki energije. — V sektorjih, podprtih v okviru EKSRP, je država članica zagotovila prispevek različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev glede na sektor v skladu s prvo alineo drugega pododstavka člena 9(1) okvirne direktive o vodah, pri čemer se po potrebi upoštevajo družbeni, okoljski in gospodarski vplivi povračila ter geografske in podnebne razmere ene ali več prizadetih regij. — Vzpostavljeni so pregledni programi podpore, prednostni dostop do omrežja ali zajamčeni dostop in prednostno odpremljanje ter standardna pravila za prevzemanje in delitev stroškov tehnične prilagoditve, ki so bila objavljena, v skladu s členi 14(1) ter 16(2) in (3) Direktive 2009/28/ES; — država članica je sprejela nacionalni akcijski načrt za energijo iz obnovljivih virov v skladu s členom 4 Direktive 2009/28/ES.
<p>Prednostna naloga za RP 6: spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij</p> <p>TC 2: povečanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti (cilj širokopasovne povezave)</p>	<p>6.3. Infrastruktura omrežja naslednje generacije: obstoj nacionalnih ali regionalnih načrtov za dostopovna omrežja naslednje generacije, v katerih so upoštevani regionalni ukrepi, da bi se dosegli cilji Unije glede visokohitrostnega interneta dostopa, s poudarkom na področjih, na katerih trg ne zagotavlja dovolj kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili Unije o konkurenci in državni pomoči, ter da bi se zagotovile dostopne storitve za ranljive skupine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni načrt za omrežja naslednje generacije, ki zajema: — načrt naložb v infrastrukturo na podlagi ekonomske analize, v kateri se upoštevajo obstoječa zasebna in javna infrastruktura ter načrtovane naložbe;

▼ **B**

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
		<ul style="list-style-type: none"> — modele trajnostnih naložb, s katerimi se krepi konkurenca ter zagotavlja dostop do odprtih, cenovno sprejemljivih in kakovostnih infrastrukture in storitev, ki bodo ustrezne tudi v prihodnosti; — ukrepe za spodbujanje zasebnih naložb.

(¹) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

(²) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1)

(³) Direktiva 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS (UL L 114, 27.4.2006, str. 64)

(⁴) Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

▼B*PRILOGA VI***OKVIRNI SEZNAM UKREPOV, KI SO POMEMBNI ZA ENO ALI VEČ PREDNOSTNIH NALOG UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA**

Ukrepi, ki so posebno pomembni za več prednostnih nalog Unije

Člen 15 Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Člen 17 Naložbe v osnovna sredstva

Člen 19 Razvoj kmetij in podjetij

Člen 35 Sodelovanje

Členi 42 - 44 LEADER

Ukrepi, ki so posebno pomembni za pospeševanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih

Člen 14 Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Člen 26 Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov

Ukrepi, ki so posebno pomembni za krepitev konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva in krepitev sposobnosti preživetja kmetij

Člen 16 Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje organiziranja živilske verige in obvladovanja tveganj v kmetijstvu

Člen 18 Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Člen 24 Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov

Člen 27 Ustanovitev skupin proizvajalcev

Člen 33 Dobrobit živali

Člen 36 Obvladovanje tveganj

Člen 37 Zavarovanje pridelka, živali in rastlin

Člen 38 Vzajemni skladi za bolezni živali in rastlin ter okoljske nesreče

Člen 39 Instrument za stabilizacijo dohodka

▼C1

Ukrepi, ki so posebno pomembni za obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom,

▼B

in

spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe

Člen 21(1)(a) Pogozdovanje in ustvarjanje gozdnih zemljišč

Člen 21(1)(b) Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

Člen 21(1)(d) Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti ter blažitev potencialnih gozdnih ekosistemov

▼ B

- Člen 28 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
- Člen 29 Ekološko kmetovanje
- Člen 30 Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah
- Člena 31 in 32 Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami
- Člen 34 Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov
- Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij
- Člen 20 Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih
- Členi 42–44 LEADER